

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPRÁVNĚPRÁVNÍ ASPEKTY UPLATNĚNÍ
ŘÁDNÝCH A MIMOŘÁDNÝCH ORPAVNÝCH
PROSTŘEDKŮ**

Autor práce: Sabrina Khelilová, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Bc. Josefovi Křihovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KHELILOVÁ, S. *Správněprávní aspekty uplatnění řádných a mimořádných opravných prostředků*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2016. 65 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha.

Klíčová slova: opravné prostředky, odvolání, obnova řízení, rozsudek, lhůta

Práce primárně osvětluje základní pojmosloví a geneze vývoje institutu tzv. řádných a mimořádných opravných prostředků. Formou komparativní historické retrospektivy reflektuje stav a vývoj opravných prostředků. Hlavním cílem práce je definovat opravné prostředky jejich podstatu, účel, lhůty pro podání a uplatnění ve správním a trestním řízení, pomocí metody popisu a komparace. Cílem je vysvětlení základních pojmů, kterými jsou úplná a částečná revize, princip apelační a kasační a opravné prostředky s odkladným či devolutivním účinkem. Práce pomocí metody popisu specifikuje vybrané aspekty řádných a mimořádných opravných prostředků, kterými ví odvolání, rozklad, odpor a stížnost ve správním řízení a přezkumné řízení, dovolání, stížnost pro porušení zákona a obnova řízení v trestním řízení. V empirické části je užitá výzkumná technika, tj. dotazníkové šetření, které se zaměřuje na informovanost a znalost občanů o jejich možnostech v opravném řízení.

ABSTRACT

KHELILOVÁ, S. *The Application of Administrative and Legal Aspects in Cases of Legitimate and Special Corrective Means*: Bachelor thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2016. 65 p. Supervisor: Mgr. et Bc. Josef Kříha.

Key words: means of correction, cancellation, retrial, verdict, deadline

In the first place this thesis explains basic notions and the genesis of the legitimate institute and exceptional corectional means. Using comparative forms of historical retrospection this work reflects the state and development of corectional means. The main objective of this thesis is to define the corectional means and their essence, purpose, deadline for submission and application in administrative and criminal procedures, using the method of description and comparison. The goal is to explain basic concepts such as complete and partial inspection, appellate cassation principles using suspensive or devolitional effects. In this work we apply the method of description and by it we specify chosen aspects of legitimate and exceptional correctional means such as appeals, decomposition, opposition and complaint in administrative procedures and procedures of recheck, appeal, complaints for breaking the law and restoration of criminal procedures. In the empiric part of this thesis we apply technique of research using survey which focuses on citizens' awareness and their knowledge of possibilities in corectional procedures.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Historický vývoj opravných prostředků	11
3 Opravné řízení.....	14
3.1 Rozdělení opravných prostředků ve správním řízení	15
3.2 Správní orgány	15
3.3 Rozdělení opravných prostředků v trestním řízení.....	15
3.4 Soudy v trestním řízení.....	16
3.5 Zastoupení před soudem.....	17
4 Opravné prostředky.....	20
5 Řádné opravné prostředky.....	23
5.1 Odvolací řízení ve správním právu.....	23
5.2 Odvolání v trestním právu	25
5.3 Stížnost	29
5.4 Odpor ve správním právu	31
5.5 Rozklad ve správním právu	32
6 Mimořádné opravné prostředky.....	33
6.1 Dovolání v trestním právu	33
6.2 Stížnost pro porušení zákona v trestním právu	35
6.3 Obnova řízení ve správním právu.....	37
6.4 Nové rozhodnutí	38
6.5 Obnova řízení v trestním právu	39
6.6 Přezkumné řízení ve správním právu	42
Výzkum znalosti a zkušenosti občanů s opravnými prostředky.....	43
Závěr.....	55
Seznam použitých zdrojů	56
Seznam zkratk	58

Seznam grafů	59
Seznam příloh	60
Příloha 1	61
Příloha 2	63
Příloha 3	65

Úvod

*Inde dataeleges, ne firmior omnia posset.*¹

Proto jsou zákony dány, aby silnější nemohl všechno.

Slova římského básníka, která jsou výstižná právě pro opravné prostředky. Veřejná moc je vlastně stav nadřízenosti a podřízenosti. Nadřízenost představuje orgány veřejné moci a podřízenost zastupuje subjekty, na které dopadají jejich výsledky, rozhodnutí. I když by rozhodování orgánů mělo být správné, může se stát chyba. K dosažení nápravy správních a trestních aktů, byl vytvořen značně rozsáhlý systém opravných prostředků. Tento systém jde ovšem aplikovat pouze za splnění zákonné náležitosti, při němž můžeme využít řádné nebo mimořádné opravné prostředky.

Znát svoje práva je důležité pro každého z nás, proto jsou opravné prostředky celospolečensky aktuálním a diskutovaným tématem. Nejsme-li spokojeni s rozhodnutím soudu nebo správního orgánu, máme možnost využít některého z opravných prostředků, kterými jsou odvolání, rozklad, odpor, přezkumné řízení, obnova řízení a vydání nového rozhodnutí podle správního řádu. A podle trestního řádu jsou to opravné prostředky odvolání, stížnost, dovolání, stížnost pro porušení zákona a obnova řízení, protože každé rozhodnutí lze prozkoumat ze zákonem stanovených podmínek. Všechny zmíněné opravné prostředky definuje tato práci pomocí metody popisu a komparace. Také popisuje historický vývoj opravných prostředků a vysvětluje základní pojmy, kterými jsou úplná a částečná revize, apelační a kasační princip a opravné prostředky s odkladným nebo devolutivním účinkem.

V závěrečné části jsou specifikovány empirické zkušenosti respondentů, kde za pomoci stanovených výzkumných podmínek zjišťuje zkušenosti respondentů dotazníkové šetření. Zabývá se především otázkou, k čemu opravné prostředky slouží, zda v minulosti respondenti využili některého z opravných prostředků, jako jsou například odvolání, stížnost či odpor. Dále výzkum pomocí dotazníkového šetření zjišťuje znalost veřejnosti o opravných prostředcích, zda se domnívá, že lze podat některý opravný prostředek proti nepravomocnému rozhodnutí a jaký z opravných prostředků lze podat proti nepravomocnému rozhodnutí.

---

¹ Publius Ovidius Naso.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je teoreticky osvětlit podstatu a účel opravného řízení. Vymežit různé druhy opravných prostředků a definovat jejich rozdílné možnosti využití ve správním a trestním řízení. Dalším cílem práce je vysvětlení obecných pojmů, kterými jsou úplná a částečná revize, apelační a kasační princip a opravné prostředky s odkladným či devolutivním účinkem. Následují kapitoly, které objasňují konkrétní opravné prostředky proti pravomocným a nepravomocným rozhodnutím, kterými jsou odvolání, rozklad, odpor, stížnost, přezkumné řízení obnova řízení, nové rozhodnutí, dovolání a stížnost pro porušení zákona.

Práce je členěna celkem do pěti kapitol. Druhá kapitola popisuje historii opravných prostředků od 16. století.

Třetí kapitola vysvětluje, co znamená opravné řízení, následuje rozdělení opravných prostředků ve správním a trestním právu. Dále popisuje rozdělení soudu v trestním řízení a zastoupení občanů před soudem.

Ve čtvrté kapitole se již práce zaměřuje na opravné prostředky, které rozděljuje do dvou základních skupin a to podle toho zda rozhodnutí nabylo či nenabylo právní moci.

Pátá kapitola patří řádným opravným prostředkům proti rozhodnutí, které nenabylo právní moci, jsou to odvolání, rozklad, odpor a stížnost. Nejčastější z řádných opravných prostředků je odvolání, na které se bakalářská práce zaměřuje více, na jeho možnosti, obsahovou část a lhůtu pro podání.

V šesté kapitole práce popisuje druhou velkou část, kterou jsou již zmíněné opravné prostředky proti rozhodnutí, které nabyli právní moci, a těmi jsou tzv. mimořádné opravné prostředky. Do mimořádných opravných prostředků je zařazeno dovolání, stížnost pro porušení zákona, obnovu řízení a přezkumné řízení a vydání nového rozhodnutí.

Závěrečná část s názvem Výzkum znalosti a zkušenosti občanů s opravnými prostředky, obsahuje výsledky dotazníkového šetření. Dotazník vlastní konstrukce obsahoval 12 uzavřených otázek, pro přesnou a jednoznačnou odpověď. Dotazník byl rozeslán po internetu pomocí sociální sítě a byl anonymní. V rámci dotazníkového šetření jsou zjišťovány zkušenosti respondentů s opravnými prostředky, zda někdy

využili například odvolání, stížnosti nebo odpor. Dále zjišťuje osobní zkušenosti respondentů, kteří dovršili věku 15 ti let až 46 ti let a více. Tato kapitola obsahuje následné vyhodnocení dotazníkového šetření.

Při zpracování práce byly využity knižní zdroje. Z odborné literatury byly použity publikace týkající se tématu opravných prostředků. V jednotlivých kapitolách jsem využívala metody popisu a komparace.

Práce obsahuje přílohy, pro představu vzor odvolání proti rozhodnutí, ale i statistiku rychlosti vyřízení dovolání a také dotazník, který byl použit pro výzkum znalosti a zkušenosti občanů s opravnými prostředky v empirické části.

2 Historický vývoj opravných prostředků

Historický vývoj nápravy vadných rozhodnutí je již z doby feudalismu, tady nebylo rozlišováno řízení trestní od civilního rozhodnutí. V této době se opravné prostředky nerozlišovaly na řádné a mimořádné, toto dělení je až důsledkem dlouhého vývoje právní kultury opravných prostředků. V období raně feudálního státu soudní moc vykonával knížecí soud. Kníže mohl změnit rozhodnutí svého soudu, pokud byl o to požádán stranou, která se soudním rozhodnutím cítila dotčena. Nešlo však o opravný prostředek, spíše o druh mimořádného opravného prostředku s prvky milosti. V této době bylo možné se souhlasem vítěze sporu, propuštění odsouzeného z vězení či změnění trestu smrti jen v peněžitou náhradu škody. V městském právu se již v době feudální prosazuje možnost napadat rozsudek odvoláním.

V době stavovské přetrvávala možnost změny soudního rozhodnutí v kterémkoli stádiu ze soukromé iniciativy (např. smír). V této době byla v právu městském možnost podat odvolání, ale nikoli v současném slova smyslu. Vyvinuly se dvě právní oblasti. Ve stavovské době se právní naučení postupně stalo odvolacím rozhodnutím, rozsudek soudu první instance byl změně nebo potvrzen.

K velké změně stavu došlo v roce 1548, kdy zřídil Ferdinand I. radu nad apelacemi (apelační soud), ten byl od počátku jako všeobecná odvolací instance. Soud apelační působil i v případech, kdy určité městské soudy vyřizovaly odvolání od soudů nižších. Byl to soudní orgán složený ze soudců v čele s prezidentem, který rozhodoval o otázkách dílčích, viny a trestu. Apelační soud měl pravomoc rozsudek nebo jiné rozhodnutí zrušit či ho potvrdit, ale také sám ho změnit. Vrácení k novému projednání soudu první instance se zde objevovalo zcela výjimečně. Přetrvávala možnost požádat o revizi panovníka, ale jen po nález apelačního soudu, s jehož rozhodnutím byl odvolatel nespokojen.²

Od 17. století byly zavedeny opravné prostředky a tak byla uplatněna možnost straně nespokojené s výrokem soudu o vyvolání nového řízení a rozhodnutí soudu vyšší instance. Obnovené zřízení zemské, které bylo vyhlášené v roce 1627 pro Čechy, zavedlo revizi jako prostředek nápravy vadných rozhodnutí. Další velmi významnou etapou bylo vytvoření Nejvyššího soudního úřadu ve Vídni, ten měl moc rušit výroky nižších soudů.

---

² ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení.* Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. 1999, s. 36- 37.

V 18. století bylo odděleno řízení trestné od civilního. Pro oblast trestní byl vydán trestní řád a to roku 1788, tady se již zavádí obecná povinnost soudu předložit rozhodnutí u těžkých zločinů k přezkoumání vrchnímu kriminálnímu soudu.

Rakouské trestní právo později věnovalo opravným prostředkům, poměrně velkou pozornost a rozdělovalo je na řádné (odvolání, zmateční stížnost) a mimořádné (obnova řízení a zmateční stížnost pro zachování zákona), na základě toho, zda směřovaly proti nepravomocnému rozhodnutí nebo naopak proti rozhodnutí, které již nabylo právní moci. Řízení zde bylo neveřejné a písemné s vyloučením stran. Odvolací soud mohl odvolání zamítnout nebo zrušit rozsudek a znovu sám rozhodnout. V přestupkovém řízení mělo odvolání materiální i formální povahu, mohlo se dovolávat i nových skutečností a důkazů. V těchto případech se řízení dělilo na neveřejné s účastí státního zástupce a po zjištění důvodnosti odvolání na veřejné za účasti stran i nových svědků. Odpor v řádných opravných prostředcích se podával v řízeních o zločinech a přečinech, kdy se konalo hlavní líčení a vynesení rozsudku bez účasti obžalovaného. O odporu rozhodoval okresní soud, který rozsudek vydal. Pokud rozsudek nabyl právní moci, bylo možno při uvedení nových skutečností nebo důkazů žádat o obnovu řízení. Tehdy byla žádost o navrácení v předešlý stav, mimořádným opravným prostředkem.

Na území České republiky prošly opravné prostředky nejvýznamnější změnou až vydáním zákona č. 319/1948 Sb., o zlidovění soudnictví a trestního řádu z roku 1950, který zavedl jednotlivé opravné prostředky. Odvolání se stalo podnětem k přezkoumání rozsudku, soud byl povinen přezkoumat správnost všech výroků rozsudku a musel pečovat o odstranění těchto vad řízení. Odvolací soud mohl odvolání zamítnout, napadený rozsudek zrušit a sám rozhodnout. O odvolání proti rozsudku okresních soudů rozhodoval krajský soud a o odvolání proti rozsudku státního soudu rozhodoval Nejvyšší soud.

Byla upravena stížnost, jako řádný opravný prostředek proti usnesení státního a okresního soudu, pokud to zákon připouštěl. Mimořádnými opravnými prostředky proti pravomocnému rozhodnutí byla stížnost pro porušení zákona a obnova řízení.³

Roku 1956 se v trestním řádu u odvolání nahrazuje princip apelační za princip kasační, podle něj je odvolací soud povinen napadený rozsudek zrušit a přikázat věc k novému projednání a rozhodnutí soudu prvního stupně. Stížnost, stížnost pro porušení

---

³ ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení.* Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. 1999, s. 38-42.

zákona a obnova řízení byly také podrobněji upraveny. Trestní řád zvýšil záruky ohledně rozhodnutí ukládající trest smrti, které přezkoumalo rozsudek na základě podané stížnosti pro porušení zákona.

Vývoj byl postupně prohlubován až dodnes platným zákonem č. 141/1961 Sb., o trestním soudnictví (trestní řád) a jeho jednotlivými novelami po roce 1990.⁴

---

⁴ ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. 1999, s. 43- 46.

3 Opravné řízení

Opravné řízení zahajuje procesní úkon, jímž se osoby k tomu oprávněné domáhají přezkoumání rozhodnutí soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu a to z důvodů uvedených v zákoně, tento úkon se nazývá opravný prostředek. Ten je budován na obecných zásadách správního a trestního řízení, rozhodnutí správního a trestního orgánu musí být plně v souladu se zákony. Při zjišťování přestupků či trestných činů a potrestání jejich pachatelů se mohou vyskytnout chyby a nedostatky, které v konečných důsledcích mají nepříznivý vliv na správnost rozhodnutí. Zákon umožňuje přezkoumání rozhodnutí tzv. opravné řízení. Opravné řízení má svá stanovená závazná pravidla, aby bylo zajištěno dosažení účelu v konkrétních případech. Všeobecný účel opravného řízení zvyšuje záruky uplatnění zásady materiální pravdy a splňuje účel ochrany občanů před možným následkem nesprávného rozhodnutí. Bezprostřední účel opravného řízení je náprava konkrétního nesprávného rozhodnutí v zájmu účastníka řízení. Z ústavního pořádku České republiky z čl. 2 protokolu č. 7 k Úmluvě, která je jeho součástí, má každý koho soud uznal vinným právo dát přezkoumat výrok o vině nebo o trestu soudem vyššího stupně. Širší účel opravného řízení je zajišťování správného a jednotného výkladu zákona. Rozhodování o opravných prostředcích je nejdůležitějším procesním prostředkem dozoru vykonávaného orgány vyšších stupňů, které tímhle usměrňují podřízené orgány.⁵

Po opravném řízení orgán vyjádří výsledky přezkoumání rozhodnutí, který buď potvrdí správnost přezkoumaného rozhodnutí, nebo napraví, pokud to zákon a povaha věci připouští, nebo věc odkáže orgánu, který původně rozhodl, popřípadě jinému orgánu, aby ji znovu projednal a rozhodl. Tímto se postará o okamžitou nápravu vadného rozhodnutí, přitom poukáže na nedostatky vadného rozhodnutí, vytýká chyby vyplývající z nesprávného výkladu zákonů, zajišťuje, aby se orgán napříště takovým nedostatkům vyhnul. Opravné řízení vede orgány, které rozhodují k pečlivé práci a k pozornému přístupu, protože nechtějí, aby jejich rozhodnutí byla shledána chybnými a byla zrušena. Pro opravné řízení platí všeobecné zásady a musí poskytovat dostatečné záruky spravedlivého rozhodnutí.⁶

---

⁵ HASCH, K. *Trestní právo procesní*. Vyd. 2. Praha: Nakladatelství Eurolexbohemia, s.r.o. 2002, s. 415-421.

⁶ HASCH, K. *Trestní právo procesní*. Vyd. 2. Praha. Nakladatelství Eurolexbohemia, s.r.o. 2002, s. 415-421.

3.1 Rozdělení opravných prostředků ve správním řízení

Mezi řádné opravné prostředky podle správního řádu patří:

- odvolání,
- rozklad,
- odpor.

Mimořádnými opravnými prostředky podle správního řádu jsou:

- přezkumné řízení,
- obnova řízení,
- nové rozhodnutí.⁷

3.2 Správní orgány

Vydávat rozhodnutí ve správním řízení jsou oprávněny pouze správní orgány. Správní orgány jsou organizační součástí veřejné správy a zabezpečují realizaci státní moci výkonné. Správní orgány jsou státní orgány, které jsou založeny zákonem jako správní úřady a územní samosprávné celky a vykonávají samostatnou a přenesenou působnost prostřednictvím svých orgánů.⁸

3.3 Rozdělení opravných prostředků v trestním řízení

Trestní právo České republiky upravuje několik opravných prostředků proti rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení.

Řádné opravné prostředky:

- odvolání,
- stížnost.

Mimořádné opravné prostředky podle trestního řádu:

- dovolání,
- stížnost pro porušení zákona,

---

⁷ PROKOP, M. *Průvodce novým správním řádem*. Vyd. 1. Praha: Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořkové a Jana tuláčka, 2006, s. 246.

⁸ HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 115-116.

- obnova řízení.⁹

Nejrozšířenější dělení opravných prostředků je na řádné a mimořádné. Řádné opravné prostředky směřují proti nepravomocnému rozhodnutí, jsou to stížnost a odvolání. Stížnost směřuje proti usnesení a odvolání proti rozsudku. Zvláštním druhem je odpor, ten směřuje proti příkazu. Jeho podání příkaz ruší a to bez přezkumného řízení. Mimořádné opravné prostředky lze naopak podat proti rozhodnutí až potom, co nabylo právní moci. Patří sem dovolání, stížnost pro porušení zákona a obnova řízení. Všechny tyto opravné prostředky směřují proti usnesení i proti rozsudku. Dovolání je k nápravě právních vad pravomocných rozhodnutí. Stížnost pro porušení zákona je k nápravě právních vad pravomocných rozhodnutí a také k nápravě vad ve skutkových zjištěních, které byly patrné již v době rozhodnutí. Obnova řízení má za úkol nápravu skutkových vad, které vyšly najevo až po právní moci rozhodnutí, objevily se nové, dříve neznámé důkazy nebo skutečnosti.¹⁰

3.4 Soudy v trestním řízení

Soudnictví v trestních věcech vykonávají okresní soudy, krajské soudy, vrchní soudy a Nejvyšší soud.

- **Okresní soud-** podle § 16 TŘ koná v trestním řízení prvního stupně a ve všech trestných činech, pokud trestní řád nestanoví jinak.

- **Krajský soud-** podle § 17 TŘ koná v prvním stupni trestné řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest. Nejrozsáhlejší činností krajského soudu je rozhodování jako soudu druhého stupně. Rozhoduje o řádných opravných prostředcích (např. odvolání, stížnost) proti rozhodnutí podřízených okresních soudů.

- **Vrchní soud-** rozhoduje jako soud druhého stupně. Vrchní soud rozhoduje o řádných opravných prostředcích proti rozhodnutím podřízených krajských soudů ve věcech, kde tyto soudy rozhodovaly v prvním stupni. A dává podněty Nejvyššímu soudu ke sjednocování rozhodování soudů v trestním řízení.

---

⁹ HASCH, K. *Trestní právo procesní*. Vyd. 2 Praha: Nakladatelství Eurolexbohemia, s.r.o., 2002, s. 421-425.

¹⁰ HASCH, K. *Trestní právo procesní*. Vyd. 2 Praha: Nakladatelství Eurolexbohemia, s.r.o., 2002, s. 421-425.

➤ **Nejvyšší soud-** rozhoduje o dovoláních a mimořádných opravných prostředcích v případech stanovených trestním řádem.¹¹

3.5 Zastoupení před soudem

Účastník řízení před soudem může jednat samostatně, ale i prostřednictvím svého zástupce, v některých případech dokonce musí. Občanský soudní řád tímhle počítá, proto také rozlišuje zástupce účastníka na základě zákona a zástupce účastníka na základě plné moci. Podle zákona musí být zastoupen účastník, který nemůže před soudem jednat samostatně. Jsou to osoby, které nemají pro svůj věk procesní způsobilost, ale také osoby, které jsou zbaveny nebo omezeny ve způsobilosti k právním úkonům.

Zda rozhoduje soud o omezení způsobilosti k právním úkonům, musí vymezit rozsah, ve kterém dotčený může sám jednat nebo naopak v jakých případech sám jednat nemůže. Soud může rozhodnout o rozsahu jak nakládat s majetkem nebo finančními částkami dotčenému. Také může soud dotčenému rozhodnout o některých smlouvách, které nesmí uzavírat, proto musí být dotčený zastoupen svým zástupcem.

Účastník řízení může udělit plnou moc každému, koho si zvolí. Zástupce musí mít způsobilost k právním úkonům, ale nemusí to být nutně občan České republiky.

Plná moc je listiny, kterou uděluje jedna osoba (zmocnitel), jiné osobě (zmocněnec) oprávnění jednat pod jménem zastoupeného. Zmocnění se může vztahovat na určité jednání nebo na veškerá jednání bez omezení, to se označuje jako generální plná moc. U soudu se plná moc vyžaduje písemně. Plnou moc lze kdykoli vypovědět.

Pro zastoupení účastníka je nejvhodnější zastoupení advokátem, ten má právní vzdělání. Podle zákona je advokát povinen využívat všech zákonem přípustných prostředků a způsobu k pomoci účastníka, kterého zastupuje. Advokát rozhoduje o veškerých úkonech, které budou prováděny (např. podání odvolání). Účastník má možnost kdykoli změnit advokáta.¹²

Státní zastupitelství je v Ústavě ČR zařazeno v části třetí, týká se moci výkonné a zastupuje veřejnou žalobu v trestním řízení. Jsou zřízena jako soustava úřadů státu

---

¹¹ MAN, V., SCHELLE, K. *Základy ústavního práva*. Vyd. 6. Ostrava: KEY Publishing s. r. o., 2013, s. 112.

¹² CHUĎĚRA, O. *Občan v soudním řízení*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 23.

určených k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem. Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství.

Státní zástupce dbá na to, aby byly zjištěny, stíhány a usvědčeny trestné činy a potrestány osoby, které je spáchaly. Dohlíží na dodržování zákonnosti v přípravném řízení a může sám provádět procesní úkony. U některých úkonů, které provádí policejní orgán, se vyžaduje předchozí souhlas státního zástupce. Pouze státní zástupce je oprávněn podat obžalobu nebo návrh na potrestání.¹³

Státní zástupce má povinnost účastnit se hlavního líčení a některých veřejných zasedání (odvolání). U hlavního líčení přednáší podanou obžalobu, dále zasahuje do prováděných důkazů a důkazy i navrhuje. Poté přednáší závěrečnou řeč a proti vyhlášenému rozhodnutí může podat opravný prostředek.

Mezi orgány činné v trestním řízení patří i policejní orgán. Řadí se sem Policie České republiky, útvar Ministerstva vnitra pro inspekční činnost (řízení o trestných činech policistů), Vojenské policie, orgány Vězeňské služby ČR, orgány Bezpečnostní informační služby a orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace. A některé celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných v souvislosti s porušením celních předpisů.

Policejní orgán odhaluje trestné činy a jejich pachatele a působí tak ve fázi před zahájením trestního stíhání. Další činností policejního orgánu je předcházet trestné činnosti. Oprávnění najdeme v § 158 TR.

Jsou-li zjištěny skutečnosti, které nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin a je-li odůvodněn závěr, že ho páchala určitá osoba, musí policejní orgán neprodleně zahájit trestní stíhání. Vyšetřování koná služba kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, u trestných činů policistů již zmíněný útvar Ministerstva vnitra pro inspekční činnost.

Státní zástupce může vyžadovat od policejního orgánu spisy, materiály, dokumenty a zprávy o spáchaných trestných činech, dále se může účastnit úkonů policejního orgánu a také vydat rozhodnutí v kterékoliv věci.

---

¹³ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007, s. 201.

Zda je potřeba doplnění vyšetřování, vrátí státní zástupce věc policejnímu orgánu. V poslední řadě může státní zástupce rušit nezákonná či neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu a může je nahrazovat vlastními.¹⁴

---

¹⁴VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 201-202.

4 Opravné prostředky

Pokud nejsme spokojeni se soudním rozhodnutím, máme možnost využít některý z opravných prostředků, ten může rozhodnutí soudu potvrdit nebo zamítnout. Opravný prostředek může mít účinek odkladný. Základní členění opravných prostředků je podle toho zda rozhodnutí nabylo právní moci, anebo až se stalo pravomocným. Jedná se o řádné a mimořádné opravné prostředky.¹⁵

Řádné opravné prostředky

- Odvolání
- Stížnost
- Odpor
- Rozklad

Mimořádné opravné prostředky

- Dovolání
- Stížnost na porušení zákona
- Obnova řízení
- Přezkumné řízení

Principy opravných prostředků

Revizní princip znamená, že orgán druhého stupně musí úplně a všestranně přezkoumat všechny výroky napadeného rozsudku, proti kterým se mohl odvolatel odvolat. Dále musí přezkoumat správnost každého výroku z hlediska všech skutkových a procesních vad. Také musí projednat řízení, které přecházelo napadenému rozhodnutí a to z hlediska vad, jež mohly způsobit nesprávnost či absenci výroku. Současná právní úprava v trestním řízení upravuje částečný revizní princip především u řádných opravných prostředků, a to u odvolání a stížnosti. V rámci mimořádných opravných prostředků se uplatňuje revizní princip pouze u stížnosti pro porušení zákona.¹⁶

---

¹⁵ CHUĐĚRA, O. *Občan v soudním řízení*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 129.

¹⁶ ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 1999, s. 48- 49.

Podle rozsahu přezkoumávání se rozhodnutí rozlišuje:

- **Úplná revize-** přezkoumávají se všechny výroky rozhodnutí a ve vztahu ke všem dotčeným osobám.
- **Částečná revize-** přezkoumávají se jen výroky ve vztahu k osobám, které podaly opravný prostředek.

Podle způsobu rozhodování se rozlišuje:

- **Apelační princip-** orgán, který rozhoduje o opravném prostředku, může sám ve věci rozhodnout a také se může odchýlit od skutkového stavu.
- **Kasační princip-** rozhodování je založeno na zrušení původního rozhodnutí, je vráceno k novému projednání a k novému rozhodnutí orgánu prvního stupně.

Při uplatnění apelačního principu orgán, který koná přezkumné řízení o opravném prostředku, pokud zjistí nesprávnost napadeného rozhodnutí, tak ho zruší, napraví vady a vynese nové rozhodnutí. Apelační princip má možnost napadat skutkové i právní vady rozhodnutí, dále může měnit skutkový stav, který je zjištěný soudem prvního stupně na základě vlastního dokazování v přezkumném řízení. Velkou výhodou je zde hospodárnost a rychlost řízení. Při opakování dokazování v přezkumném řízení hrozí nebezpečí zásadních změn původního rozhodnutí.

Při uplatnění kasačního principu orgán, který jedná o opravném prostředku, zjistí nesprávnost napadeného rozhodnutí, zruší jej a věc vrátí k novému projednání a rozhodnutí. Původně byl vyhrazen k nápravě právních vad rozhodnutí, ale nyní se používá i k odstranění skutkových vad.¹⁷

Podle účinku opravného prostředku se liší opravné prostředky:

Devolutivní princip zajišťuje kvalitnější přezkoumání napadeného rozhodnutí na vyšší odborné úrovni. Opravný prostředek, který devolutivní účinek nemá, přenáší rozhodnutí o opravném prostředku na jiný orgán a to zpravidla vyššího stupně. Naopak opravný prostředek s devolutivním účinkem nepřenáší rozhodnutí o opravném prostředku, ale rozhoduje orgán, který napadené rozhodnutí vydal. Odvolání a stížnost mají devolutivní účinek. Stížnosti však trestní řád umožňuje autoremeduru, ta

---

¹⁷ ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení.* Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. 1999, s. 49- 50.

představuje zvláštní způsob vyřízení opravného prostředku, orgán, který napadené usnesení vydal, má možnost stížnosti sám vyhovět.

- **S devolutivním účinkem**- opravný prostředek přenáší rozhodování na jiný orgán vyššího stupně.
- **Bez devolutivního účinku**- opravný prostředek nepřenáší rozhodování na jiný orgán.

Podle účinku opravného prostředku se liší opravné prostředky:

Suspenzivní (odkladný) princip, tedy suspenzivní účinek znamená, že podaný opravný prostředek má za následek odklad výkonu rozhodnutí. Takový účinek mají opravné prostředky v takovém případě, že výkon rozhodnutí by byl účel opravného prostředku zmařen nebo pokud by nepřiznání tohoto účinku znamenalo neodčinitelnou újmu. Zákon přiznává odkladný účinek u řádných opravných prostředků odvolání a stížnosti. Naopak u mimořádných opravných prostředků vzhledem k jejich povaze, když směřují proti pravomocným rozsudkům, se ze zákona suspenzivní účinek neuplatňuje. Trestní řád pouze poskytuje příslušnému orgánu možnost v některých případech odložit nebo přerušit výkon trestu pravomocně uloženého v původním rozhodnutí.

- **S odkladným účinkem**- opravný prostředek odkládá výkon rozhodnutí.
- **Bez odkladného účinku**- opravný prostředek neodkládá výkon rozhodnutí.¹⁸

---

¹⁸ ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení.* Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. 1999, s. 50- 51.

5 Řádné opravné prostředky

Řádné opravné prostředky směřují proti nepravomocnému rozhodnutí soudu.

5.1 Odvolací řízení ve správním právu

Odvolání podle § 81-93 správního řádu.¹⁹ Účastník správního řízení může podat odvolání proti rozhodnutí vydanému ve správním řízení, pokud se tohoto práva nevzdal v protokolu. V případě, že účastník vzal odvolání zpět, nemá již možnost znovu odvolání podat. Podané odvolání musí obsahovat jméno účastníka, který ho podává, název rozhodnutí, které je napadáno, v jakém rozsahu je napadáno a v čem je nesprávnost daného rozhodnutí nebo rozpor s právními předpisy. V odvolání by mělo být jasně patrné, jestli napadá celou výrokovou část nebo pouze jeden z výroků či jejich vedlejší ustanovení. Pokud rozsah není patrný, považuje se to za napadení rozhodnutí v celém rozsahu. Za předpokladu, že jsou napadeny jen některé výroky, tak ostatní nabývají právní moci. Jsou-li v odvolání navrženy nové důkazy, přihlídnout k nim lze jen tehdy, nemohl-li je účastník uplatnit při průběhu daného správního rozhodnutí. Odvolání můžeme podat do patnácti dnů ode dne oznámení rozhodnutí.

Podané a přípustné odvolání má odkladný účinek nabytí právní moci a vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Toto však neplatí, pokud ve výrokové části rozhodnutí byly vyloučeny odkladné účinky z důvodu ochrany veřejného zájmu či zabránění vzniku vážné újmy některého účastníka správního řízení.²⁰

Odvolání se podává u právního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, ale rozhoduje o něm nadřízený správní orgán. Tento postup má praktické a právní důvody. Správní orgán oznámí všem účastníkům správního řízení, že bylo podáno odvolání a zašle jim stejnopis odvolání a stanovím lhůty k vyjádření. Pokud správní orgán plně vyhoví odvolání a nevznikne újma žádnému z účastníků správního řízení, může sám napadené rozhodnutí zrušit nebo změnit. V případě, že by vznikla některému z účastníků újma tím, že by správní orgán zrušil či změnil napadené rozhodnutí, musí souhlasit účastník, kterého se to týká. Také proti zrušenému nebo změněnému rozhodnutí lze podat odvolání.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *Obecné ustanovení o správním řízení*. 2004, s 27.

²⁰ HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 130-131.

Zda správní orgán nezruší nebo nezmění své rozhodnutí, postoupí spis včetně vyjádření účastníků nadřízenému správnímu (odvolacímu) orgánu nejpozději do třiceti dnů ode dne podání odvolání. Tento úkon by správní orgán neučinil v případě, že by podle zákonných důvodů došlo k zastavení správního řízení. Odvolací správní orgán posuzuje napadené rozhodnutí a průběh správního řízení v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Odvolací správní orgán posoudí i širší rozsah a další skutečnosti, pokud by to vyžadoval veřejný zájem. Odvolací orgán zkoumá soulad rozhodnutí a průběh správního řízení s právními předpisy. K dalším vadám přihlíží odvolací správní orgán v případech, kdy měly vliv na napadené rozhodnutí.

Rozhodnutí odvolacího orgánu je vázáno na zjištění rozporů s právními předpisy. Pokud byly zjištěny takové rozpory, odvolací správní orgán:

- napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a správní řízení zastaví,
- napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc vrátí správnímu orgánu k novému projednání s vyjádřením právního názoru, kterým je správní orgán povinen se řídit,
- napadené rozhodnutí nebo jeho část změní, ale nemůže změnit rozhodnutí při uložení povinnosti některému účastníku řízení z důvodu odebrání možnosti odvolat se, pouze v případě posuzování nových podkladů pro rozhodnutí lze změnit odůvodnění rozhodnutí, rozhodnutí nelze změnit v neprospěch odvolatele, pokud nebylo podáno alespoň jedno další odvolání.²¹

Odvolací správní orgán odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí, pokud nezjistí v napadeném rozhodnutí a průběhu správního řízení rozpory s právními předpisy. Jestliže odvolací správní orgán zruší či změní pouze část rozhodnutí, tak ostatní rozhodnutí potvrdí.

Pokud bylo oznámeno rozhodnutí odvolacího správního orgánu všem odvolatelům a všem dalším účastníkům správního řízení, tak se stává pravomocným. Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se nelze dále odvolat. Právní účinky rozhodnutí nabývá právní moci, pokud se nejednalo o předběžnou vykonatelnost, zde odvolání správní orgán určí, od kdy právní účinky nastávají. Odvolací správní orgán zamítne odvolání, které je podané opožděně, ale přezkoumá, zda nejsou dány důvody

---

²¹ HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 131.

pro užití mimořádného opravného prostředku. Ustanovení správního řádu pro zajištění průběhu standardního správního řízení řídí průběh odvolacího řízení.²²

5.2 Odvolání v trestním právu

Odvolání obsaženo v § 254-263 trestního řádu.²³ Odvolání patří mezi nejčastěji používané řádné opravné prostředky. Odvoláním může účastník soudního řízení napadnout rozhodnutí soudu. Odvolání jsou přípustné hlavně proti rozsudkům soudu prvního stupně, ale existují výjimky. Účastníci se mohou vzdát práva na odvolání po vyhlášení rozsudku, pokud se tohoto práva vzdá, není možné ho již ve věci podat.²⁴ Rozsudky, u kterých se účastníci vzdali odvolání, jsou vypracovány dříve, než rozsudky, u kterých se očekává odvolání. Odvolání má odkladný a devolutivní účinek, protože rozhodnutí nemůže do rozhodnutí o odvolání nabýt právní moci a stát se vykonatelným a také o odvolání rozhoduje soud bezprostředně nadřízený.²⁵

Odvolání se podává do patnácti dnů od doručení rozhodnutí soudu. Platí zde zákonná fikce doručení (§ 46 odst. 2 a 4), to znamená, že si účastník převezme rozhodnutí až poté co je považováno za doručené. Nesprávným počítáním lhůty by mohlo dojít k opožděnému podání odvolání. Pokud lhůtu zmeškáme, je možno požádáno prominutí. Prominutí je však možné jen ze závažných důvodů, například náhlé onemocnění účastníka.²⁶²⁷

Odvolání musí obsahovat obecné náležitosti, proti kterému rozhodnutí směřuje a v čem vnímáme nesprávnost rozhodnutí, anebo postupu soudu a čeho se účastník domáhá. V některých případech účastník může navrhnout i zrušení rozsudku, protože dospěl k závěru, že řízení bylo neúplné. Osobami oprávněnými podat odvolání jsou státní zástupci, obžalovaný, poškozený a zúčastněná osoba. Státní zástupce může odvolání podat v prospěch i neprospěch obžalovaného, a to pro nesprávnost kteréhokoli výroku. Obžalovaný může podat odvolání pouze proti výrokům rozsudku, které se ho bezprostředně týkají. Podat odvolání může jen poškozený, který řádně a včas uplatnil

---

²² HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 131-132.

²³ ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. *Trestní řád*. 1961.

²⁴ ONDRUŠ, R. *Průvodce úředníka správním řízením se vzory procesních postupů správních úřadů*. Praha: Linde Praha, a. s., 2003, s. 180.

²⁵ ČEŠKA, Z. *Občianske procesné právo*. Vyd. 1. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p. 1990, s. 283.

²⁶ CHUDĚRA, O. *Občan v soudním řízení*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 129.

²⁷ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 341.

nárok na náhradu škody. A zúčastněná osoba může odvolání podat pro nesprávnost výroku o zabránění věci.

Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje. Lhůta pro podání odvolání je osm dnů a běží od doručení opisu rozsudku soudu prvního stupně. Pokud je odlišné doručení rozsudku obžalovaného a jeho obhájce běží tato lhůta od doručení, které bylo provedeno nejpozději. Lhůta státního zástupce běží samostatně. Ostatním osobám, které se mohou odvolat, končí lhůta stejným dnem jako obžalovanému.

Odvolání musí být odůvodněno a jeho součástí musí být označení výroků, které jsou napadány. Státní zástupce musí v odvolání uvést, jestli jej podává ve prospěch či neprospěch obviněného. Není však vyloučeno, že v části bude odvolání podávat ve prospěch a v části v neprospěch obžalovaného. Důvod podání odvolání může být skutečnost, že je výrok nesprávný nebo že výrok učiněn nebyl. Také mohly být porušeny ustanovení o řízení předcházejícím vydání rozsudku. Trestní řád stanoví, lze-li odvolání opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Potom co se oprávněné osoby dozví obsah rozhodnutí, mohou se práva na odvolání výslovně vzdát. Také osoba, která odvolání podala, ho může vzít zpět a to do doby kdy se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Odvolání státního zástupce může vzít zpět i nadřízený státní zástupce. Odvolání podané ve prospěch obžalovaného jinou oprávněnou osobou nebo obhájcem může být vzato zpět jen s výslovným souhlasem obžalovaného. Jediná osoba, která nemusí mít souhlas obžalovaného je státní zástupce. Pokud tak státní zástupce učiní, dává trestní řád obžalovanému novou lhůtu k podání odvolání, která je osmi denní a běží od vyrozumění, že odvolání bylo vzato zpět.²⁸

Jestliže odvolání nesplňuje náležitosti obsahu, tak vyzve předseda senátu osobu, která odvolání podala, aby vady odstranila. Předseda senátu určí lhůtu k odstranění vad, která činí u obžalovaného bez obhájce osm dnů a u obžalovaného, který má obhájce pět dnů. Po uplynutí lhůty k podání odvolání a lhůt k odstranění vad odvolání u všech oprávněných osob, předseda senátu doručí stejnopis odvolání a jejich odůvodnění ostatním stranám a nevyčkáváje jejich vyjádření předloží spisy odvolacímu soudu. Odvolávací soudu rozhoduje ve veřejném zasedání a účast státního zástupce při veřejném zasedání je povinná.

---

²⁸ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 342-343.

- O odvolání proti rozsudku okresního soudu rozhoduje nadřízený krajský soud.
- O odvolání proti rozsudku krajského soudu a soudu prvního stupně rozhoduje nadřízený vrchní soud.

Odvolací soud může, zamítnou odvolání, pokud je podáno opožděně, osobou neoprávněnou nebo osobou, která se odvolání vzdala. Odvolací soud také může odmítnout odvolání, jestliže odvolání nesplňuje náležitosti obsahu odvolání. Dále odvolací soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost, proti nimž bylo podáno odvolání. Přezkoumává i správnost postupu řízení z hlediska vytýkaných vad. Vady, které nejsou v odvolání vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.²⁹

Odvolací soud může učinit některé z následujících rozhodnutí:

- 1. přerušit trestní stíhání,**
- 2. zamítnout odvolání jako nedůvodné,**
- 3. zrušit rozsudek nebo jeho část.**

Po zrušení části výroku o vině je vždy třeba zrušit výrok o trestu. Jestliže je po zrušení napadeného rozsudku třeba učinit nové rozhodnutí, může odvolací soud věc vrátit soudu prvního stupně, pokud nelze vadu odstranit ve veřejném zasedání. Rozhodnout sám rozsudkem ve věci může odvolací soud, jen jestli je možno nové rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn a popřípadě na základě důkazů provedených před odvolacím soudem doplněn nebo změněn. Odvolací soud se může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen, jestli v odvolacím řízení provedl znovu skutkové zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení provedl znovu některé pro skutkové zjištění podstatné důkazy provedené již v hlavním líčení, nebo důkazy, které nebyly provedeny v hlavním líčení. Odvolací soud může změnit rozsudek v neprospěch obžalovaného jen na podkladě odvolání státního zástupce, který podal odvolání v neprospěch obžalovaného. Sám odvolací soud nemůže uznat obžalovaného vinným skutkem, pro nějž byl napadeným rozsudkem zproštěn nebo uznat obžalovaného vinným těžším trestným činem, než jakým ho mohl v napadeném rozsudku uznat vinným soud prvního stupně.

---

²⁹ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 343-344.

Soud, kterému byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí odvolávací soud a je povinen provést úkony a doplnění, které odvolávací soud nařídil. Pokud byl napadený rozsudek určen jen v důsledku odvolání podaného ve prospěch obžalovaného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch. Jestliže odvolací soud napadený rozsudek zruší ve výroku o náhradě škody, odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních.³⁰

---

³⁰ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007, s. 344-346.

5.3 Stížnost

Stížnost patří mezi opravné prostředky proti usnesení policejního orgánu. Pokud jde o usnesení soudu či usnesení státního zástupce, lze stížností napadnout, jen pokud to trestní řád výslovně připouští a pokud soud či státní zástupce rozhodují ve věcech prvního stupně. Trestní řád musí výslovně stanovit odkladný účinek, protože stížnost ho automaticky nemá. Stížnost se nachází v § 141-150 trestního řádu.³¹

K podání stížnosti je oprávněna zejména osoba, které se usnesení přímo dotýká nebo osoba, která dala podnět vlastním návrhem. Státní zástupce může podat stížnost a to jak v prospěch tak i neprospěch obviněného.

Stížnost se podává k orgánu, ke kterému usnesení stížnost směřuje. Lhůta pro podání je tři dny od oznámení usnesení. Oznámení usnesení je buď vyhlášením, nebo doručením písemného opisu usnesení.

Důvody pro podání stížnosti jsou nesprávné výroky usnesení nebo porušení ustanovení o řízení, které předcházelo k vydání rozhodnutí. Stížnost je možné opřít o nové skutečnosti a důkazy. Lze stížnost vyřídit formou autoremedury (znovuprojednání), to znamená, že orgán, ke kterému stížnost směřuje, může stížnosti sám vyhovět. Tohle rozhodnutí se nesmí dotknout práv jiné strany správního či trestního řízení.

Pokud uplyne lhůta k podání stížnosti všem oprávněným osobám je věc předložena nadřízeným orgánům:

- **Státní zástupce-** jedná-li se o usnesení policejního orgánu, nad kterým vykonával státní zástupce dozor při přípravném řízení,
- **Nadřízený státní zástupce nebo soud-** u usnesení státního zástupce. Trestní řád stanoví rozdělení,
- **Nejvyšší státní zástupce-** jde-li o usnesení státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství,
- **Bezprostředně nadřízený soud-** u usnesení soudu.³²

³¹ ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. *Trestní řád*. 1961.

³² VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 347-349.

Nadřízený orgán přezkoumá správnost všech výroků napadeného usnesení, proti kterým byla podána stížnost. Jde-li o stížnost týkající se více osob nebo jen jedné z více věcí, přezkoumá nadřízený orgán jen správnost výroků týkající se určité osoby nebo věci a řízení předcházející přezkoumávané části usnesení.

Pokud není stížnost přípustná, tak jí nadřízený orgán zamítne, tedy pokud byla podána opožděně, nesprávnou osobou, osobou, která se jí výslovně vzdala nebo která znovu podala stížnost, kterou již vzala výslovně zpět.³³

---

³³ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007, s. 349.

5.4 Odpor ve správním právu

Příkazní řízení je specifickým druhem správního řízení a je vymezen ve správním řádu. Příkazní řízení je vedeno o věcech, které jsou skutkově i právně jednoduché, o skutečnostech není pochyb a je možné se vyhnout zdlouhavému správnímu řízení. Příkaz musí mít písemnou formu a musí obsahovat poučení o opravném prostředku. Proti příkazu je možné uplatnit jediný opravný prostředek, kterým je odpor.

Odpor je zvláštní druh řádného opravného prostředku, lze ho použít pouze proti příkazu jako druh rozhodnutí ve správním řízení. Odpor je prostředek s velmi silnými následky užití. Podat ho může jen účastník, který má příkazem stanovenou povinnost, nesouhlasí s ní a chce obnovit průběh správního řízení.

Lhůta pro podání je stanovena na osm dnů ode dne oznámení příkazu. Odpor směřuje k orgánu, který vydal napadený příkaz. Zpětvzetí je u odporu nepřípustné.

Příkaz, proti němuž je podán odpor se po jeho podání ruší a řízení pokračuje obvyklou formou dle ustanovení § 150 správního řádu.³⁴ Řízení vede nadále orgán, který příkaz vydal. V odporu se rozhodnutí ruší a v budoucnu nemůže žádné právní účinky vyvolat. Rozhodnutí vydané po podání odporu proti příkazu nesmí obviněnému z přestupku uložit jiný druh nebo vyšší vyměření sankce, než v případě předešlého příkazu. Správní orgán nevychází z prvostupňového rozhodnutí při novém určení sankce, ale vychází ze zjištěných skutečností, které ho k rozhodnutí vedou.³⁵

---

³⁴ ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *Obecné ustanovení o správním řízení*. 2004, s 43.

³⁵ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Praha: Leges. 2010, s. 306.

5.5 Rozklad ve správním právu

Při přezkoumávání nepravomocného rozhodnutí vydaného ministrem nebo jiným ústředním správním úřadem, se používá opravný prostředek, který se nazývá rozklad a nachází se v § 152 správního řádu.³⁶ O rozkladu rozhoduje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu na základě návrhu rozkladové komise. Rozkladová komise má nejméně pět členů a je složená z odborníků. Nadpoloviční většina těchto odborníků nemůže být zaměstnancem tohoto ústředního správního úřadu. Předsedu a členy rozkladové komise jmenuje ministr či vedoucí jiného správního úřadu.³⁷

Pokud rozkladová komise plně vyhoví rozkladu a nevznikne-li újma žádnému z účastníků, může sama napadené rozhodnutí zrušit nebo změnit. V případě, že by vznikla některému z účastníků újma tím, že by rozkladová komise zrušila nebo změnila napadené rozhodnutí, musí souhlasit účastník, kterého se to týká. Nejsou-li dány důvody pro zrušení nebo změnu rozhodnutí, rozklad se zamítne. Rozkladová komise v řízení o rozkladu postupuje stejně jako nadřízený správní orgán při projednávání odvolání. Komise jedná podle jednacího řádu, ten sama přijme a stanoví v něm podrobnosti o jednání komise (musí však respektovat správní řád). Řízení před rozkladovou komisí vede jeho předseda nebo člen, na kterém se komise usnese.

Po poradě rozkladová komise rozhoduje hlasováním. Na poradě a při hlasování mohou být přítomni pouze členové komise a osoba, která je pověřena se psaním protokolu, pokud neseписuje některý z členů. Každý z členů rozkladové komise je oprávněn při poradě před zahájením hlasování podat návrh na usnesení komise. Protokol o hlasování rozkladové komise podepisují všichni přítomní členové komise a osoba, která je pověřena sepsáním protokolu.

Rozklad musí být zamítnut, pokud je napadené rozhodnutí zjevně nesprávné nebo nezákonné, ale současně by zrušením či změnou rozhodnutí mohla být způsobena újma některému z účastníků.³⁸

---

³⁶ ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *Obecné ustanovení o správním řízení*. 2004, s. 44.

³⁷ PROKOP, M. *Průvodce novým správním řádem*. Praha: Linde Praha, a. s. 2006, s. 271.

³⁸ HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 132.

6 Mimořádné opravné prostředky

V českém trestním řízení jsou mimořádnými opravnými prostředky ty, které směřují k pravomocným rozhodnutím. Trestní řád pojem mimořádných opravných prostředků nepoužívá, jde o označení v teorii českého trestního řízení pro odlišení řádných opravných prostředků.³⁹

6.1 Dovolání v trestním právu

Mimořádný opravný prostředek dovolání směřuje proti pravomocným rozhodnutím ve věci výhradně soudu druhého stupně dle ustanovení § 265 trestního řádu.⁴⁰ Napadnout lze rozsudek či usnesení odvolacího soudu.⁴¹

Dovolání je specifický opravný prostředek, protože je omezený okruh subjektů, kteří ho mohou využít, stejně jako speciální formu podání a to pouze prostřednictvím obhájce. Lhůta pro podání dovolání je dva měsíce od doručení pravomocného rozhodnutí. Zmeškání lhůty není možno prominout. O podaných dovoláních rozhoduje výhradně Nejvyšší soud. Dovolání se vyznačuje vázaností soudu podaným dovoláním, které není možné po uplynutí lhůty k podání dovolání nijak měnit. Při přezkoumávání je soud omezen kasačním principem s velmi slabými prvky principu apelačního, soud tedy věc zpravidla vrátí, pokud je nutné ve věci přijmout nové rozhodnutí.

Důvodem dovolání mohou být některé vady, které trestní řád připouští. V podstatě se jedná o základní procesněprávní nebo hmotněprávní pochybení. Ve věci mohl rozhodovat nesprávný soud, především to může být věcně nepříslušný soud. Dalším důvodem je, že obviněný neměl v řízení obhájce, kterého podle zákona mít měl nebo byla-li porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo na veřejném zasedání. Také mohlo být proti obviněnému vedeno trestní stíhání, které podle zákona bylo nepřípustné. Dovolacím důvodem je i skutečnost, že v rozhodnutí chybí některý výrok nebo je neúplný nebo že bylo rozhodnuto o zamítnutí či odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení. Dovolání je vždy, pokud byl uložen trest odnětí svobody na doživotí.

³⁹ ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení.* Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. 1999, s. 3.

⁴⁰ ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. *Trestní řád.* 1961.

⁴¹ CHODĚRA, O. *Občan v soudním řízení.* Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. 2001, s. 148.

Osobami oprávněnými k podání dovolání je nejvyšší státní zástupce a odsouzený. Odsouzený může dovolání podat pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně týká. Dovolání nemůže podat sám, ale jen prostřednictvím obhájce. V případě, že obviněný podá dovolání sám, Nejvyšší soud o takovém dovolání nerozhoduje, ale může ho posoudit jako návrh na povolené obnovy řízení nebo jako podnět ministru spravedlnosti k podání stížnosti pro porušení zákona. Jinak návrh vrátí odsouzenému s poučením, že dovolání může podat jen prostřednictvím obhájce. Nejvyšší státní zástupce může dovolání podat na návrh krajského či vrchního státního zástupce, ale i bez takového návrhu a to pro nesprávnost kteréhokoli výroku, jak ve prospěch, tak i v neprospěch obviněného. Jestliže je obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obviněného v jeho prospěch dovolání podat jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

Dovolání musí splňovat obecné náležitosti podání, ale i další stanovené údaje v trestním řádu. Jedná se o určení, proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje, který výrok je napadán, v jakém rozsahu a z jakých důvodů, také čeho se odvolatel domáhá a musí obsahovat konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je ho podává v prospěch nebo neprospěch obviněného. Rozsah dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání. Dovolání je možné vzít zpět až do doby, kdy se Nejvyšší soud odebere k závěrečné poradě. Zpětvzetí vezme usnesením na vědomí předseda senátu Nejvyššího soudu, a pokud nebyla věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně.⁴²

Nejvyšší státní zástupce je oprávněn rušit nezákonná pravomocná usnesení nižších státních zástupců o postoupení věci a o zastavení trestního stíhání, a to do dvou měsíců od právní moci. Dovolání má zájem na právní jistotě reprezentované existujícím pravomocným rozhodnutím a střetává zájem na správnosti takového rozhodnutí.⁴³

Pokud zruší dovolací soud výrok o náhradě škody, odkáže vždy na občanskoprávní řízení. Proti rozhodnutí o dovolání není opravný prostředek přípustný. Je však možné podat návrh na obnovu řízení potom co vyjdou najevo nové skutečnosti nebo nové důkazy.

---

⁴² VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 353- 355.

⁴³ SEKVARD, O. *Dovolání*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Orac, s. r. o. 2004, s. 12.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání a účast státního zástupce je povinná.⁴⁴

6.2 Stížnost pro porušení zákona v trestním právu

Stížnost pro porušení zákona patří mezi mimořádné opravné prostředky a náleží jí § 266-276 trestního řádu.⁴⁵ Jejím účelem je náprava právních vad u pravomocných rozhodnutí nebo náprava vadného postupu řízení. Napravení skutkového pochybení je možné, pokud je důsledkem vadného právního posouzení nebo vadného postupu řízení. Přípustná je stížnost pro porušení zákona proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce. Hlavním důvodem je porušení zákona nebo vydání rozhodnutí na základě vadného postupu řízení. Oprávněnou osobou je ministr spravedlnosti, který však není orgánem činným v trestním řízení. Ministr spravedlnosti může vzít zpět stížnost pro porušení zákona, kterou sám podal, až do doby kdy se soud rozhoduje o stížnosti pro porušení zákona v závěrečné poradě. Vzetí zpět stížnosti pro porušení zákona vezme na vědomí předseda senátu usnesením.

Ministr spravedlnosti musí ve stížnosti pro porušení zákona uvést obecné náležitosti, dále proti, kterému rozhodnutí stížnost směřuje a který výrok napadá, také v jakém rozsahu. Ministr spravedlnosti musí uvést důvody podání stížnosti pro porušení zákona, také čeho se domáhá a uvede konkrétní návrh na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR. Dále je povinen ve stížnosti pro porušení zákona uvést, jestli ji podává v prospěch či neprospěch obviněného. Nejvyšší soud je příslušný pro rozhodnutí. Stížnost pro porušení zákona lze podat proti výroku o vině, ale i proti výroku o trestu. Vždy musí být stížnost pro porušení zákona odůvodněna, při podání nebo do čtrnácti dnů od jejího podání.

Je-li obviněnému uložený trest odnětí svobody v původním rozsudku, tak Nejvyšší soud výrok zruší a zároveň rozhodne o vazbě. Na základě rozhodnutí ministra spravedlnosti nebo na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu lze odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí až do rozhodnutí Nejvyššího soudu o stížnosti pro porušení zákona.⁴⁶

---

⁴⁴ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 356- 359.

⁴⁵ ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. *Trestní řád*. 1961.

⁴⁶ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 359-361.

Nejvyšší soud rozhoduje ve veřejném zasedání o podané stížnosti pro porušení zákona. Státní zástupce se musí zúčastnit. Pokud je potřeba účastní se veřejného zasedání zástupce ministra spravedlnosti. Stížnost pro porušení zákona může Nejvyšší soud zamítnout i v neveřejném zasedání. Nejvyšší soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost výroků, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána. Přezkoumá i řízení napadené části rozhodnutí předcházející.

Směřuje-li stížnost pro porušení zákona proti výroku o vině, přezkoumává Nejvyšší soud i výrok o trestu. Týká-li se stížnosti pro porušení zákona jen některé z více odsouzených osob, přezkoumá Nejvyšší soud jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

Nejvyšší soud může shledat porušení zákona, ale také může stížnost pro porušení zákona zamítnout. Zamítnutí vydává usnesením. Shledá-li, že zákon porušen byl, vysloví, že napadeným rozhodnutím byl zákon zrušen a rozhodnutí má podobu rozsudku. Následně, pokud byl porušen zákon v neprospěch obviněného, tak zruší Nejvyšší soud napadené rozhodnutí nebo jen některý nezákonný výrok. Zruší-li výrok o vině, tak zruší vždy i celý výrok o trestu.

Nevyšší soud může nařídit orgánu, který rozhodoval, aby věc znovu projednal a rozhodl nebo doplnit neúplný výrok. Také může přikázat, aby věc soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu nebo může nařídit, aby věc projednal a rozhodl jiný soud nebo jiný státní zástupce. Když Nejvyšší soud zruší rozsudek ve výroku o náhradě škody, vždy odkáže na občanskoprávní řízení. Orgán, kterému byla věc přikázána je povinen provést procesní úkony, které mu Nejvyšší soud nařídil. Při zrušení napadeného rozhodnutí může Nejvyšší soud sám rozhodnout. Skutkový stav věci musí být vždy správně zjištěn.

Smrt odsouzeného nebrání provedení řízení na podkladě stížnosti pro porušení zákona a trestní stíhání nelze zastavit. Podaná stížnost pro porušení zákona a dovolání v jedné věci projedná Nejvyšší soud ve společném řízení.⁴⁷

---

⁴⁷ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 361-362.

6.3 Obnova řízení ve správním právu

Obnovu správního řízení nalezneme dle ustanovení v § 100 správního řádu.⁴⁸ Obnovit správní řízení, které je ukončeno pravomocným rozhodnutím je možné provést na podnět účastníka správního řízení, pokud se objeví nové skutečnosti, které by mohly vést k jinému rozhodnutí. Pokud se účastník správního řízení dozvěděl o skutečnostech nebo důkazech, které nebyly známy při vydání původního rozhodnutí, může je uplatnit. Účastník může předložit důvody směřující ke skutečnostem, že původní důkazy byly nepravdivé, nebo došlo ke zrušení či změně jiného rozhodnutí vydaného ve správním řízení, které sloužilo jako podklad pro vydání napadeného rozhodnutí.

Obnovu správního řízení provádí správní orgán, který rozhodoval v prvním stupni správního řízení a je nezbytné posoudit okruh účastníků správního řízení, které se týkají doby uskutečnění obnovy řízení. V případě, že správní orgán neshledá důvody k zahájení obnovy řízení, vydá usnesení o zastavení obnovy řízení a to oznámí pouze účastníkovi, který podal podnět k obnově původního řízení.

Účastník může podat žádost u správního orgánu, který o věci rozhodoval a to do tří měsíců ode dne, kdy se důvody řízení dozvěděl. Nejdéle lze podat žádost do tří let ode dne právní moci napadeného správního rozhodnutí. Obnovu řízení může provést správní orgán, který rozhodoval v posledním stupni správního řízení, pokud to vyžaduje ochrana veřejného zájmu. Příslušný správní orgán rozhoduje o obnově řízení a to z moci úřední, pokud bylo rozhodnutí dosaženo trestným činem, v tříleté lhůtě od nabytí právní moci rozsudku.

Správní orgán posuzuje práva nabytá v dobré víře při obnově správního řízení. Správní orgán obnovu řízení zastaví a oznámí žadateli, pokud by vydáním rozhodnutí mohla vzniknout újma jinému účastníkovi správního řízení. Právní účinky rozhodnutí vydaného při obnově řízení mají odkladný účinek, pokud rozhodnutí nebylo dosud vykonáno či nebyly v rozhodnutí vyloučeny.⁴⁹

---

⁴⁸ ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *Obecné ustanovení o správním řízení*. 2004, s. 30.

⁴⁹ HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 133-134.

6.4 Nové rozhodnutí

V případech stanovených zákonem může správní orgán provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí. Nové rozhodnutí lze vydat, jestliže:

- v odůvodněném případě správní orgán prominul účastníkovi správního řízení zmeškání úkonu,
- v novém rozhodnutí správního orgánu se vyhová žádosti, která byla původně pravomocně zamítnuta,
- potřeba změny platnosti nebo nebytí právních účinků rozhodnutí (stanoví-li tak zákon),
- změna lhůty stanovené pro splnění povinností (umožňuje-li to zákon),
- důvody vedou ke stanovení možnosti plnění povinnosti po částech (např. splátkový kalendář),
- správní rozhodnutí zrušil jiný orgán veřejné moci (např. soudní orgán),
- stanoví-li tak zákon.

Nové rozhodnutí dle ustanovení § 101 správního řádu, provádí správní orgán v prvním stupni správního řízení.⁵⁰ Může být zahájeno na žádost účastníka nebo z moci úřední. V novém řízení může správní orgán pozastavit právní účinky původního rozhodnutí. Správní orgán usnesením nové řízení zastaví a oznámí skutečnost žadateli nebo dalším osobám, vůči kterým provedl úkon. Správní orgán postupuje obdobně jako při vydání rozhodnutí v obnově řízení.⁵¹

---

⁵⁰ ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *Obecné ustanovení o správním řízení*. 2004, s. 31.

⁵¹ HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 134.

6.5 Obnova řízení v trestním právu

Obnova řízení je mimořádný opravný prostředek dle ustanovení § 277-289 trestního řádu.⁵² Slouží k nápravě nedostatků ve skutkovém zjištění, které vychází najevo po právní moci. Obnovit lze pouze řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, příkazem nebo usnesením, kterým řízení pravomocně končí. Jedná se o usnesení zastavení trestního stíhání, podmíněném zastavení stíhání, usnesení o schválení narovnání nebo usnesení o postoupení věci jinému orgánu.

Podmínka povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem je skutečnost, že vyšly najevo nové skutečnosti či důkazy, které byly dříve soudu neznámé a mohly by ovlivnit rozhodnutí o vině či rozhodnutí o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo by byl původně uložený trest v rozporu s účelem trestu. Jestli trestní řízení skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, postoupení věci k jinému orgánu, schválením narovnání bezpodmínečným zastavením trestního stíhání, obnova řízení se povolí, vyjdou-li najevo nové skutečnosti či důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě či ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými již dříve vést k názoru, že důvody k takovému rozhodnutí zde nebyly a že je na místě pokračovat v řízení.

Pokud skončilo trestní řízení pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, postoupení věci jinému orgánu, schválení narovnání nebo podmíněným zastavením trestního stíhání, tak se obnova řízení povolí, jen pokud vyjdou najevo skutečnosti či důkazy dříve neznámé státnímu zástupci, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení s důkazy či skutečnostmi známými již dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí zde nebyly a že je vhodné podat obžalobu. Dalším důvodem pro povolení obnovy řízení je pravomocné zjištění o tom, že skutečnost, že policejní orgán, státní zástupce nebo soudce v původním řízení porušil svoje povinnosti.⁵³

Obnova řízení se rozlišuje ve prospěch obviněného a v jeho neprospěch. V neprospěch obviněného je vyloučena obnova řízení, pokud trestnost činu již zanikla, uplynula lhůta v délce poloviny promlčení doby trestného činu, ve kterém se vedlo trestní stíhání nebo čin na který se vztahuje rozhodnutí presidenta republiky, který

⁵² ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. *Trestní řád*. 1961.

⁵³ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 349-350.

nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo nebo pokud obviněný zemřel. Rozlišují se i osoby oprávněné k návrhu na povolení obnovy. V neprospěch obviněného může návrh podat jen státní zástupce. Ve prospěch obviněného může podat návrh obviněný, státní zástupce a také osoby, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání. Za osoby mladistvé nebo zbavené způsobilosti k právním úkonům mohou návrh podat zákonný zástupce nebo obhájce i proti vůli obviněného, ne však v neprospěch obviněného.

Po podání návrhu může oprávněná osoba na základě výslovného prohlášení vzít návrh zpět až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě. Oprávněná osoba může vzít zpět návrh jens výslovným souhlasem obviněného. Předseda senátu soudu prvního stupně vezme na vědomí vzetí zpět návrh na obnovu řízení. I přes takové rozhodnutí lze později podat návrh na povolení obnovy řízení.

Trestní řád stanoví postup, kdy jiný orgán činný v trestním řízení zjistí skutečnosti, které by mohli odůvodnit obnovu řízení. Později je soud či jiný státní orgán povinen oznámit tyto skutečnosti státnímu zástupci. Jde-li o okolnosti, které by mohly odůvodnit návrh na povolení obnovy řízení ve prospěch obviněného, může návrh podat sám nebo musí vyrozumět o důvodech obviněného.

Rozhodnout o obnově řízení je povinen soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni. U řízení, které skončilo usnesením policejního orgánu nebo usnesení státního zástupce, rozhoduje o obnově řízení soud, který by byl příslušný rozhodovat o obžalobě. Jen výjimečně může rozhodovat jiný soud.⁵⁴

Po podání návrhu se řízení dělí na dvě fáze. První je řízení obnovovací, to znamená o samostatném návrhu povolení obnovy. Tady se rozhoduje, zda bude obnova povolena či nikoliv. U prověření důvodů návrhu je možné provést potřebné šetření předsedou senátu či jiným orgánem činným v trestním řízení nebo policejním orgánem. Na návrh státního zástupce v neprospěch obviněného lze zajistit osobu vydáním příkazu k zatčení nebo vzetí do vazby považuje-li to soud za nezbytné vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšlo najevo, závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů. U návrhu na povolení obnovy řízení ve prospěch obviněného, může soud vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšly najevo, odložit či přerušit výkon trestu pravomocně uloženého v původním řízení.

---

⁵⁴ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 350-351.

Soud rozhoduje ve veřejném zasedání. V neveřejném zasedání lze zamítnout, pokud byl návrh podán neoprávněnou osobou, pokud je obnova vyloučena nebo lze návrh zamítnout při neshledání důvodů obnovy, zda je návrh opřený o stejné skutečnosti a důkazy, které byly již dříve pravomocně zamítnuty, takže je podaný návrh jen opakuje. Za jiných okolností musí soud rozhodovat ve veřejném zasedání a v něm návrh zamítne nebo návrhu vyhoví. Zamítnut je návrh, který je podán osobou neoprávněnou, směřuje-li jen proti rozhodnutí nebo výroku, stran jehož obnova není přípustná, obnova vyloučená nebo nejsou shledány důvody obnovy řízení. Pokud soud zruší výrok o vině nebo jen jeho část, zruší zároveň celý výrok o trestu a i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, jde zejména o výrok o náhradě škody.

Pokud je povolena obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, nebo jestli se povolí v otázce viny obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, může zároveň se zrušením rozhodnutí soud vrátit věc státnímu zástupci k došetření. K došetření je třeba uvést v kterých směrech vyšetřování doplnit, které skutečnosti objasnit a které úkony provést. Pokud soud povolí obnovu řízení ve výroku o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody, vždy odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních. Proti rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy je přípustná stížnost, ta má odkladný účinek.

Druhou částí je samotné řízení obnovené, řízení po pravomocném povolení obnovy. Je-li na obviněného vykonáván trest odnětí svobody uložený původním rozsudkem, rozhodne soud neprodleně o vazbě. Pokud byla povolena obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce, pokračuje se v přípravném řízení. Zda byl obviněný odsouzen za více trestných činů a obnova řízení je povolena jen k některému z nich, po právní moci usnesení povolujícího obnovu řízení musí soud ve veřejném zasedání stanovit přiměřený trest za zbývající trestné činy. Rozhoduje rozsudkem a je možné proti němu podat odvolání.⁵⁵

V obnoveném řízení není možné obviněnému novým rozsudkem uložit trest přísnější, než který mu byl uložen původně. To však platí za situace, kdy obnova byla povolena ve prospěch obviněného. Doba od právní moci původního rozsudku do právní

---

⁵⁵ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 351-353.

moci usnesení povolující obnovu řízení se nezapočítává do promlčecí doby a úmrtí obviněného nebrání provedení dalšího řízení.⁵⁶

6.6 Přezkumné řízení ve správním právu

Přezkumné řízení patří mezi mimořádné opravné prostředky, místně a věcně nadřízený a odvolávací správní orgán přezkoumává pravomocné rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni správního řízení, existují-li důvodné pochybnosti o rozhodnutí s právními předpisy. Přezkumné řízení můžeme použít i na nepravomocné rozhodnutí, za předpokladu že byla stanovena jeho předběžná vykonatelnost a nebylo podáno odvolání.

Pokud správní orgán shledá důvody k zahájení přezkumného řízení, postoupí k využití aplikace dle ustanovení § 94-99 správního řádu vydáním usnesení.⁵⁷ V případě, že správní orgán neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, oznámí skutečnost podateli podnětu. V případech, které jsou stanoveny správním řádem a zvláštními předpisy se nezahájí přezkumné řízení. Do dvou měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodech dozvěděl, lze zahájit přezkumné řízení. Nejdéle lze zahájit přezkumné řízení do jednoho roku od nabytí právní moci napadeného rozhodnutí.

Účastníci správního řízení jsou i účastníky v přezkumném řízení. Pokud by měla vzniknout újma některému z účastníků správního řízení, přezkumné řízení se zastaví. Pokud je původní rozhodnutí vydáno v rozporu s právními předpisy správní orgán vydá rozhodnutí, které původní rozhodnutí zruší či změní a věc se vrátí k novému projednání příslušnému správnímu orgánu, který je vázán právním názorem nadřízeného správního orgánu. V přezkumném řízení se mohou lišit právní účinky, proto je správní orgán v rozhodnutí uvede.⁵⁸

---

⁵⁶ VANĚČEK, P. *Trestní právo hmotné a procesní*. Vyd. 1. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2007, s. 353.

⁵⁷ ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *Obecné ustanovení o správním řízení*. 2004, s. 29- 30.

⁵⁸ HEJDA, J., PŘIBYL K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií. 2011, s. 132-133.

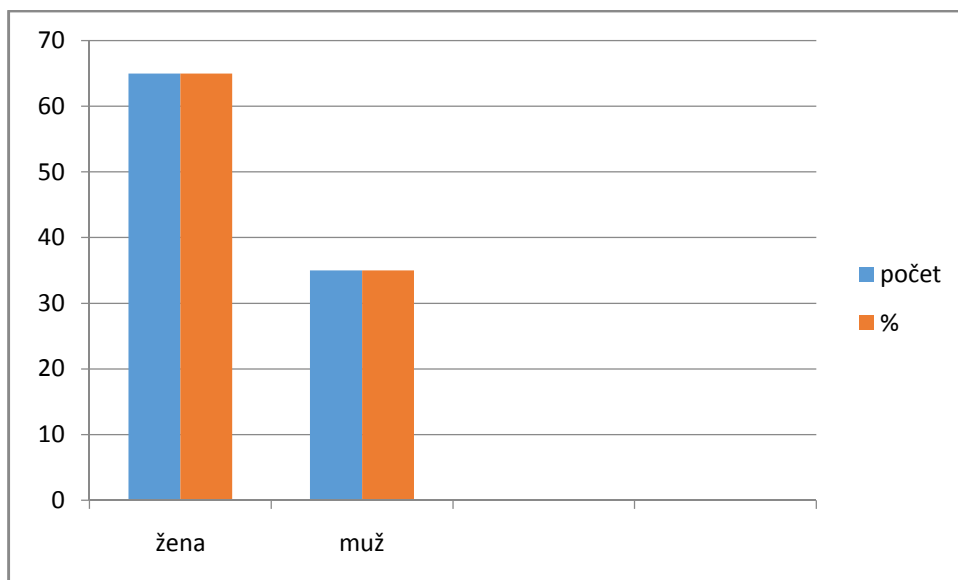
Výzkum znalosti a zkušenosti občanů s opravnými prostředky

Pro výzkum byla vybrána metoda dotazníkové šetření, kdy toto dotazníkové šetření zjišťovalo znalosti a zkušenosti osob v rozmezí roku 15-45 let a více na problematiku opravných prostředků. Šetření bylo provedeno na internetu pomocí sociální sítě. Sběr dat byl realizován pomocí zpracovaného dotazníku, který obsahoval 12 otázek a byl nazván „Opravné prostředky“. Dotazník byl anonymní a respondenti vyplňovali dobrovolně. Celkem bylo vyplněno 100 dotazníků. Dotazníkové šetření obsahuje uzavřené otázky pro přesnou a jednoznačnou odpověď. Návratnost odeslaných dotazníků byla 100%.

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjistit zkušenost a znalost občanů na opravné prostředky. V grafu jsou znázorněny otázky z dotazníku.

Graf 1: Pohlaví?⁵⁹

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

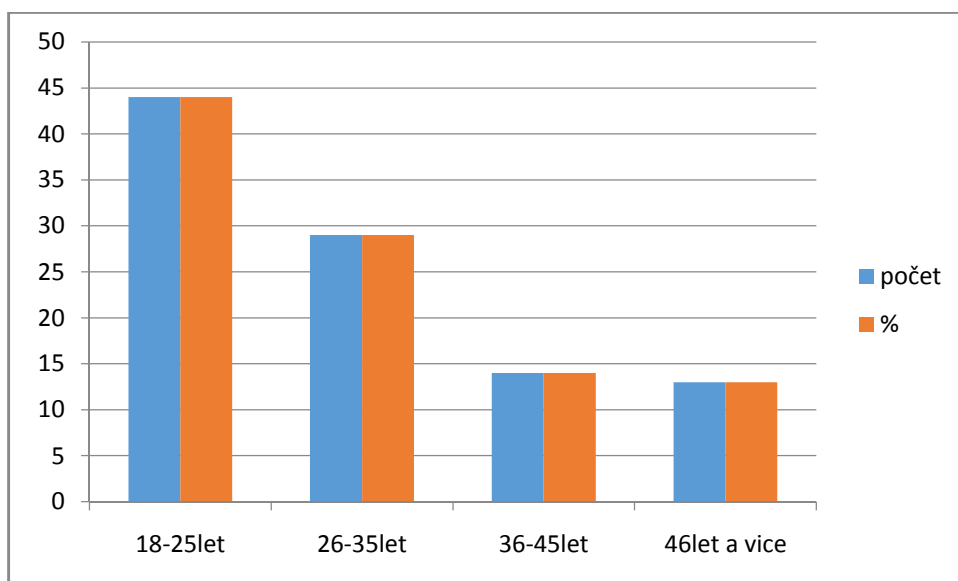

Z grafu číslo 1 je patrné, že z dotazníkového šetření odpovědělo 65 žen a 35 mužů.

Graf 2: Věk?⁶⁰

⁵⁹ Vlastní výpočty.

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

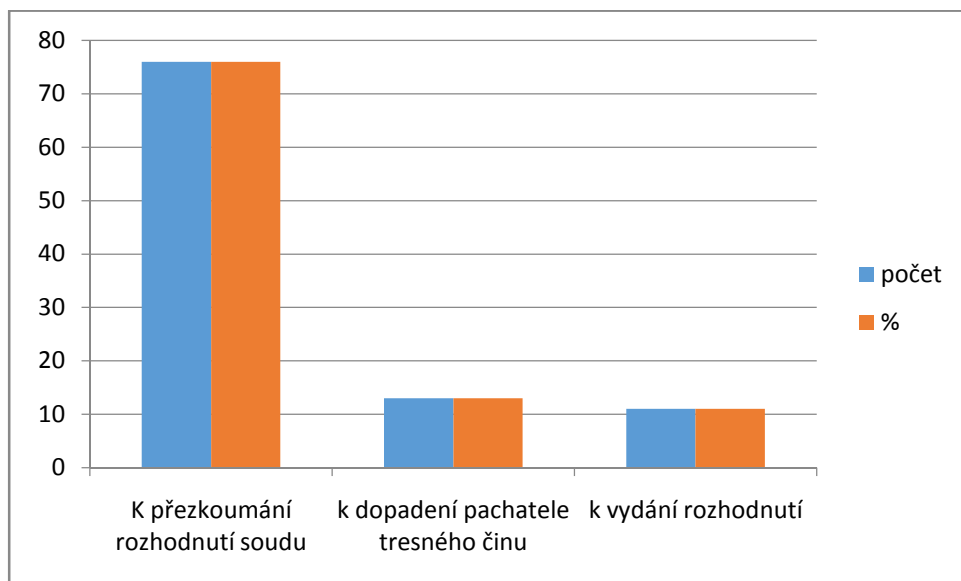

Respondenti byli rozděleni celkem do čtyř věkových kategorií. Z grafu č. 2 vyplývá, že největší skupinou lidí, kteří dotazník vyplnili, je věková skupina ve věku 18 až 25 let. V této skupině bylo celkem 44 osob, což je podíl 44% z celkového počtu. Naopak nejmenší skupinou, která vyplnila dotazník, je věková skupina 46 let a více. Tato skupina je zastoupená 13 respondenty, což tvoří 13% z celkového počtu respondentů.

⁶⁰ Vlastní výpočty.

Graf 3: K čemu slouží opravné prostředky?⁶¹

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

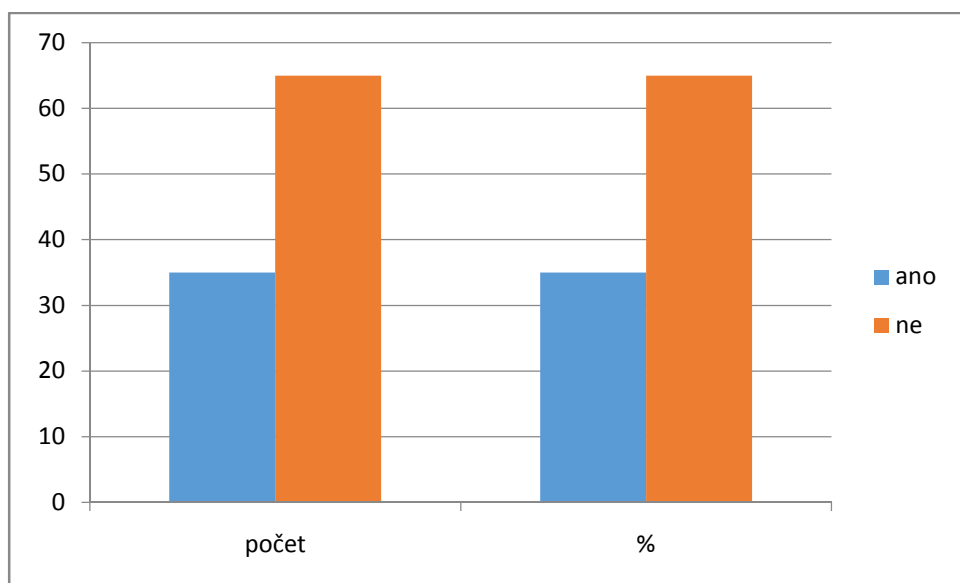

Z odpovědí na otázku č. 3 bylo zjištěno, že 76 respondentů se domnívá, že opravné prostředky slouží k přezkoumání rozhodnutí soudu, což je správně a tvoří 76% z celkového počtu.

⁶¹ Vlastní výpočty.

Graf 4: Využil/a jste někdy některý z řádných opravných prostředků?⁶²

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

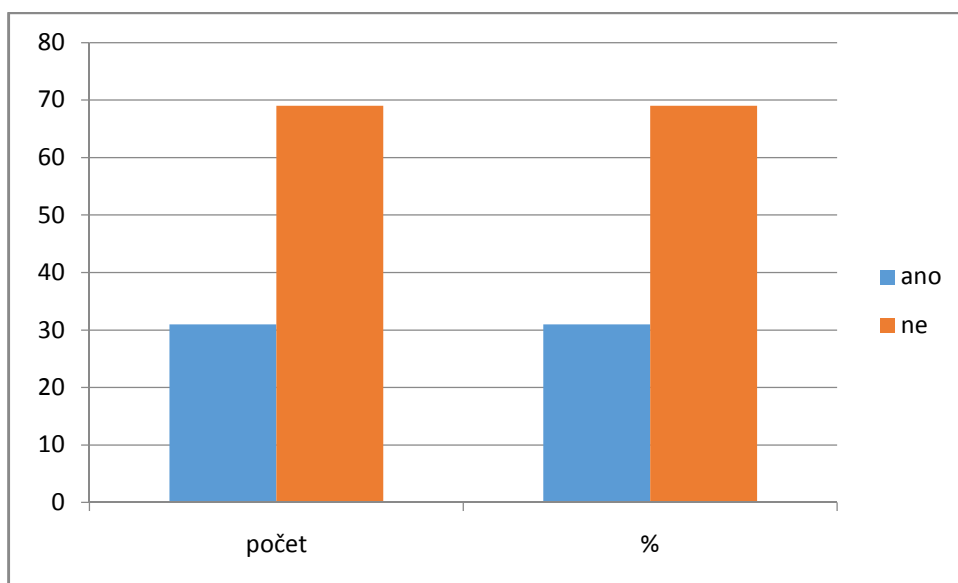
Celkem 35 respondentů někdy využili řádné opravné prostředky. Zbýlých 65 respondentů nikdy nevyužili žádný z řádných opravných prostředků.

---

⁶² Vlastní výpočty.

Graf 5: Využil/a jste někdy některý z mimořádných opravných?⁶³

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

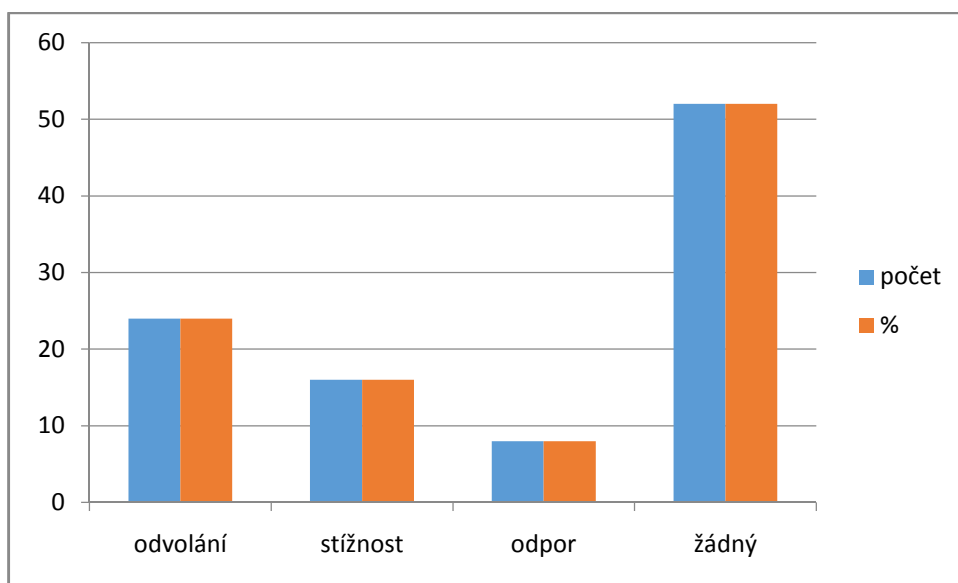
Z odpovědí na otázku č. 5 bylo zjištěno, že 31 respondentů někdy využila některý z mimořádných opravných prostředků. Naopak 69 nevyžila nikdy žádný mimořádný opravný prostředek.

---

⁶³ Vlastní výpočty.

Graf 6: Který z opravných prostředků jste využil/a?⁶⁴

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

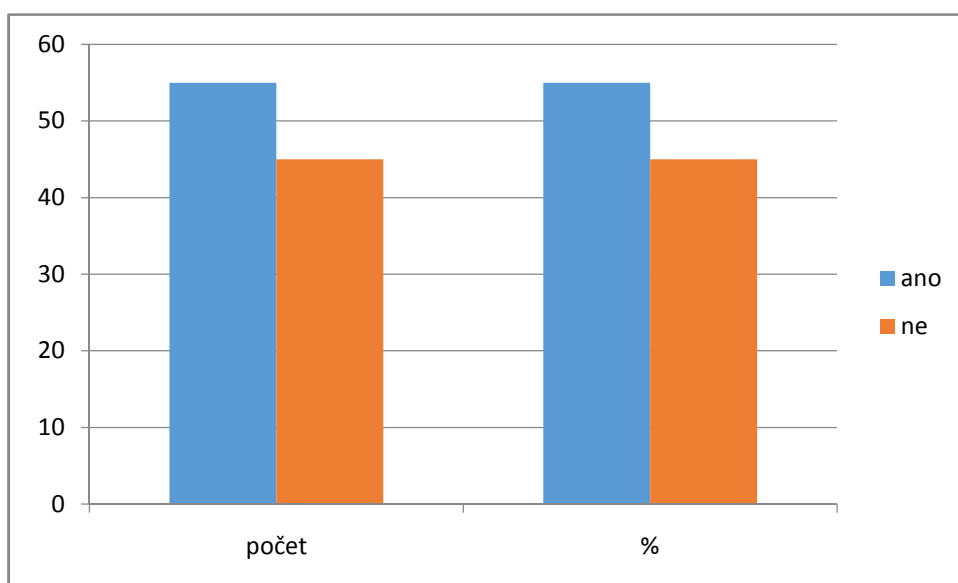
Z odpovědí na otázku č. 6 vyplývá, že 52 respondentů nevyužila žádný opravný prostředek, naopak nejvíc respondentů využilo odvolání a to celkem 24 dotazovaných. Stížnost využilo celkem 16 respondentů. Zbylých 8 dotazovaných využilo odpor.

⁶⁴ Vlastní výpočty.

Graf 7: Využil někdo ve Vašem okolí některý z opravných prostředků?⁶⁵

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

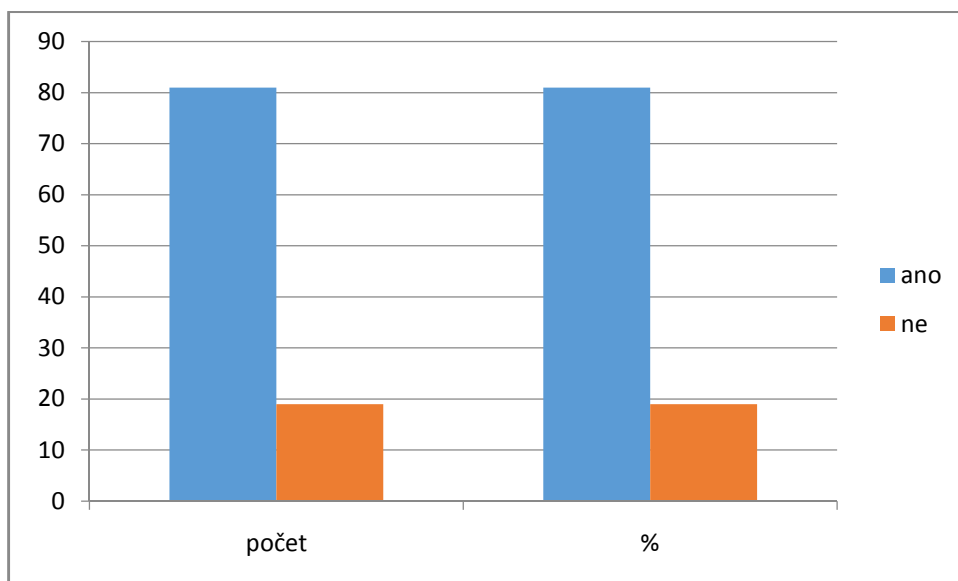
Z výsledku odpovědí je patrné, že celkem 55 respondentů ví o tom, že by někdo z jejich okolí využil některý z opravných prostředků. Naopak 45 respondentů nemá nikoho v okolí, kdo by někdy využil některý opravný prostředek.

---

⁶⁵ Vlastní výpočty.

Graf 8: Lze podat některé opravné prostředky proti nepravomocnému rozhodnutí?⁶⁶

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

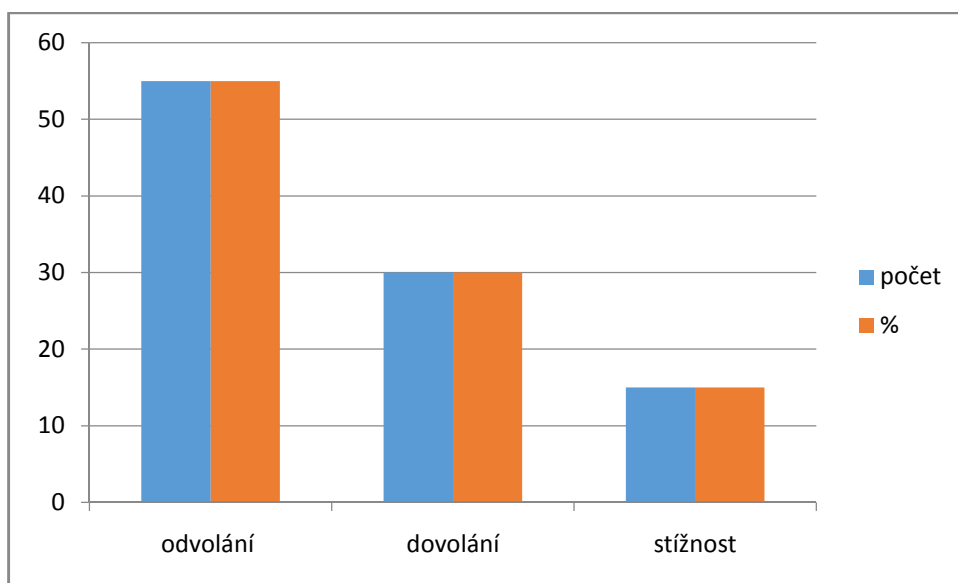

Z odpovědí vyplývá, že celkem 81 respondentů se domnívá, že lze podat opravný prostředek proti nepravomocnému rozhodnutí, což je správně. Zbýlých 19 dotazovaných si myslí, že nelze podat opravný prostředek proti nepravomocnému rozhodnutí.

⁶⁶ Vlastní výpočty.

Graf 9: Proti nepravomocnému rozhodnutí lze podat?⁶⁷

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

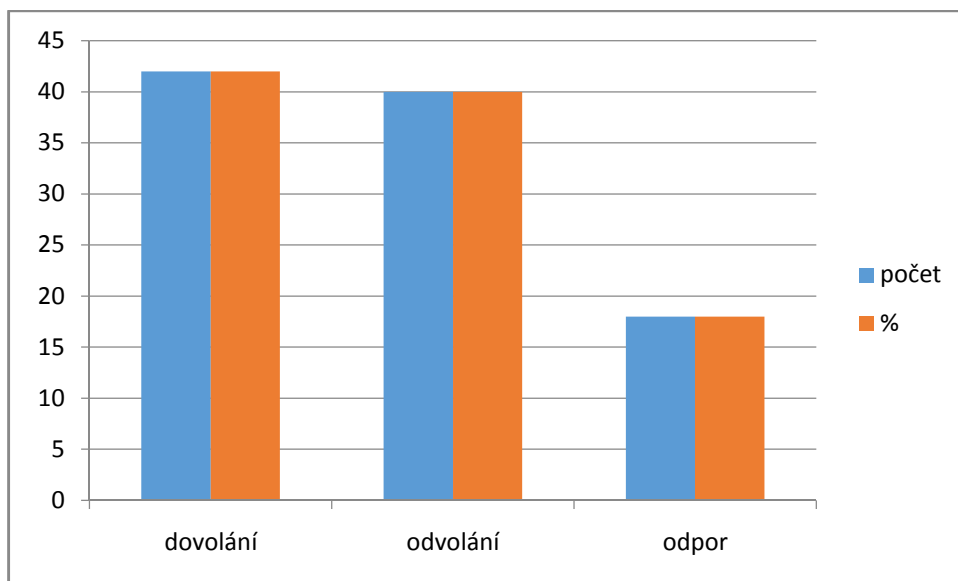

Celkem 55 respondentů odpovědělo správně a to, že proti nepravomocnému rozhodnutí lze podat odvolání. Dalších 30 dotazovaných se domnívá, že lze proti pravomocnému rozhodnutí podat dovolání a zbylých 15 respondentů se domnívá, že lze podat stížnost proti nepravomocnému rozhodnutí, což není správně.

⁶⁷ Vlastní výpočty.

Graf 10: Proti rozhodnutí, které už je v právní moci mohu podat?⁶⁸

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

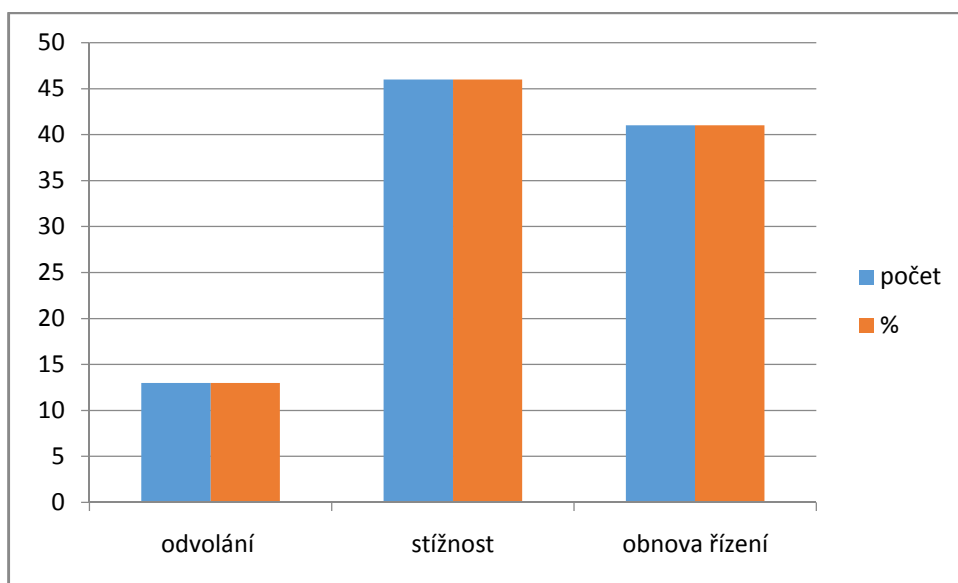

V tomto šetření bylo zjištěno, že 42 dotazovaných se domnívá, že lze podat proti rozhodnutí, které již nabylo právní moci dovolání, což je správně. Zbýlých 58 respondentů neodpovědělo správně a to, že lze podat odvolání či odpor proti rozhodnutí, které už je v právní moci.

⁶⁸ Vlastní výpočty.

Graf 11: Mezi řádné opravné prostředky nepatří?⁶⁹

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí

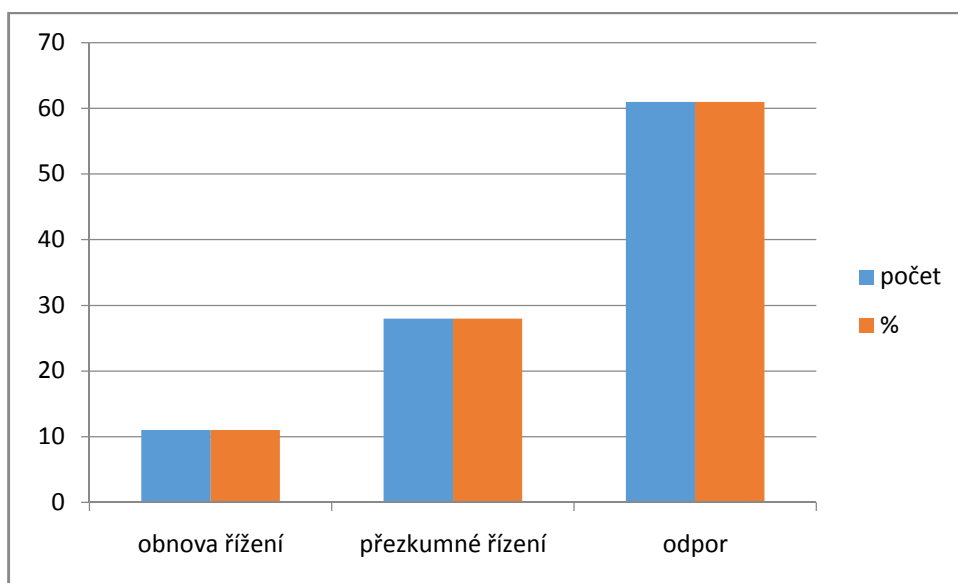

Z výsledku odpovědí je patrné, že nejvíce dotazovaných odpovědělo špatně a to, že mezi řádné opravné prostředky nepatří stížnost, celkem 46 respondentů. Správně odpovědělo 41 dotazovaných a to, že mezi řádné opravné prostředky nepatří obnova řízení.

⁶⁹ Vlastní výpočty.

Graf 12: Mezi mimořádné opravné prostředky nepatří?⁷⁰

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí

Celkem 61 respondentů odpovědělo na otázku, zda mezi mimořádné opravné prostředky nepatří odpor správně. A zbylých 39 dotazovaných zvolilo nesprávnou odpověď a to přezkumné řízení nebo obnovu řízení.

⁷⁰ Vlastní výpočty.

Závěr

Předložená bakalářská práce na téma „Správněprávní aspekty uplatnění řádných a mimořádných opravných prostředků“ zcela jistě nemohla vystihnout celý složitý problém, jakým opravné prostředky bezesporu jsou. Přesto jsem přesvědčená o to, že cíle práce se podařilo splnit. Hlavním cílem práce bylo teoreticky osvětit podstatu a účel opravného řízení, vymežit různé druhy opravných prostředků a také definovat jejich rozdílné možnosti využití ve správním a trestním řízení. Dalším cílem práce bylo vysvětlit obecné pojmy, kterými jsou úplná a částečná revize, apelační a kasační princip a opravné prostředky s odkladným nebo devolutivním účinkem. Jedním z cílů také bylo stručně popsat historický vývoj opravných prostředků.

Cílem bylo uvést konkrétní opravné prostředky proti pravomocným a nepravomocným rozhodnutím, kterými jsou odvolání, rozklad, odpor, stížnost, přezkumné řízení obnova řízení, nové rozhodnutí, dovolání a stížnost pro porušení zákona. Dále bylo nezbytné doplnit rozdělení soudu v trestním řízení a zastoupení občanů před soudem.

Proti rozhodnutí, které nenabýlo právní moci, podáváme řádné opravné prostředky, kterými jsou odvolání, rozklad, odpor a stížnost. Naopak proti rozhodnutí, které nabýlo právní moci, podáváme dovolání, stížnost pro porušení zákona, přezkumné řízení, obnovu řízení, nové rozhodnutí. Všechny zmíněné opravné prostředky se podařilo v práci metodou popisu osvětlit a to jejich možnosti, obsahovou část a lhůty podání.

Dalším cílem bylo v rámci dotazníkového šetření zjistit zkušenosti a znalosti respondentů s opravnými prostředky. Dotazníkové šetření obsahovalo uzavřené otázky pro přesnou odpověď. Většina respondentů odpověděla správně na otázku, k čemu slouží opravné prostředky a to tak, že slouží k přezkoumání rozhodnutí soudu. Dále také správně odpověděla největší část dotazovaných na otázku, zda je možné podat opravný prostředek proti nepravomocnému rozhodnutí a to tak že lze podat některý z opravných prostředků. Na otázku, který opravný prostředek využili, nejvíce dotazovaných odpovědělo odvolání.

Práce obsahuje přílohy, pro představu vzor odvolání proti rozhodnutí, ale i statistiku dovolání a také dotazník, který byl použit pro výzkum znalosti a zkušenosti respondentů s opravnými prostředky v empirické části.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011, 149 s. ISBN 978-80-87472-14-9.
2. FRYŠTÁK, M., PROUZA, D., VANĚČEK, P., ZAJÍČKOVÁ, E. *Trestní právo hmotné a procesní*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007, 420 s. ISBN 978-80-86708-51-5.
3. HASCH, K. *Trestní právo procesní*. Praha: Nakladatelství Eurolexbohemia, s.r.o., 2002, 571 s. ISBN 80-86432-20—3.
4. ŠÁMAL, P. *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení*. Praha: C. H. Beck, 1999, 195 s. ISBN 80-7179-249-7.
5. CHODĚRA, O. *Občan v soudním řízení*. Praha: C. H. Beck, 2001, 186 s. ISBN 80-7179-542-9.
6. MAN, V., SCHELLE, K. *Základy ústavního práva*. Ostrava: KEY Publishing s. r. o., 2013, 255 s. ISBN 978-80-7418-190-0.
7. SEKVARD, O. *Dovolání*. Praha: Nakladatelství Orac, s. r. o., 2004, 119 s. ISBN 80-86199-53-3.
8. ČERNÝ, P., DOHNAL, V., KORBEL, F., PROKOP, M. *Průvodce novým správním řádem*. Praha: Linde Praha, a. s., 2006, 439 s. ISBN 80-7201-600-8.
9. ONDRUŠ, R. *Průvodce úředníka správní řízením se vzory procesních postupů správních úřadů*. Praha: Linde Praha, a. s., 2003, 523 s. ISBN 80-7201-410-2.
10. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Praha: Leges, 2010, 352 s. ISBN 978-80-8721-234-9.
11. ČEŠKA, Z. *Občianske procesné právo*. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor, n. p., 1990, 473 s. ISBN 80-215-0095-6.

Elektronické zdroje

1. Slezská univerzita v Opavě online. *Vzor odvolání* [online]. [cit. 2016-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.slu.cz/fvp/cz/uvsrp/aktuality/docs/spravni-pravo-ii/>>.
2. Oficiální server českého soudnictví online. *Rychlost vyřizování věcí dovolání* [online]. 2008 [cit. 2016-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://portal.justice.cz/Justice2/ms/ms.aspx?o=23&j=33&k=400&d=35214/>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *Obecné ustanovení o správním řízení*. 2015, 128 s. ISBN 978-80-7488-132-9.
2. ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. *Trestní řád*. 2015, 415 s. ISBN 978-80-7488-126-8.

Ostatní zdroje

KHELILOVÁ, S. Pohlaví- graf 1

KHELILOVÁ, S. Věk- graf 2

KHELILOVÁ, S. K čemu slouží opravné prostředky- graf 3

KHELILOVÁ, S. Využil/a jste někdy některý z řádných opravných prostředků- graf 4

KHELILOVÁ, S. Využil/a jste někdy některý z mimořádných opravných- graf 5

KHELILOVÁ, S. Který z opravných prostředků jste využil/a- graf 6

KHELILOVÁ, S. Využil někdo ve Vašem okolí některý z opravných prostředků- graf 7

KHELILOVÁ, S. Lze podat některé opravné prostředky proti nepravomocnému rozhodnutí- graf 8

KHELILOVÁ, S. Proti nepravomocnému rozhodnutí lze podat- graf 9

KHELILOVÁ, S. Proti rozhodnutí, které už je v právní moci mohu podat- graf 10

KHELILOVÁ, S. Mezi řádné opravné prostředky nepatří- graf 11

KHELILOVÁ, S. Mezi mimořádné opravné prostředky nepatří- graf 12

Seznam zkratek

Odst. - odstavec

Tj. - to jest

Např. - například

Tzv. - takzvané

Sb. - sbírky

Č. - číslo

TŘ- trestní řád

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví?	43
Graf 2: Věk?	43
Graf 3: K čemu slouží opravné prostředky?	44
Graf 4: Využil/a jste někdy některý z řádných opravných prostředků?.....	46
Graf 5: Využil/a jste někdy některý z mimořádných opravných?	47
Graf 6: Který z opravných prostředků jste využil/a?	48
Graf 7: Využil někdo ve Vašem okolí některý z opravných prostředků?	48
Graf 8: Lze podat některé opravné prostředky proti nepravomocnému rozhodnutí?	50
Graf 9: Proti nepravomocnému rozhodnutí lze podat?	51
Graf 10: Proti rozhodnutí, které už je v právní moci mohu podat?.....	52
Graf 11: Mezi řádné opravné prostředky nepatří?	53
Graf 12: Mezi mimořádné opravné prostředky nepatří?	54

Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Vzor odvolání

Příloha 3: Statistika dovolání

Příloha 1

Dobrý den,

jmenuji se Sabrina Khelilová a jsem studentkou 3. ročníku Vysoké školy evropských a regionálních studií, o.p.s. oboru Bezpečnostně právní činnost.

Ráda bych Vás požádala o vyplnění **anonymního** dotazníku, z něhož odpovědi využiji pouze ke zpracování statistik do mé bakalářské práce s názvem Správněprávní aspekty uplatnění řádných a mimořádných opravných prostředků. Prosím o vyplnění **pravdivých** informací.

1. Pohlaví:

- Žena
- Muž

2. Věk:

- 18 – 25 let
- 26 – 35 let
- 36 – 45 let
- 46 let a více

3. K čemu slouží opravné prostředky?

- K přezkoumání rozhodnutí soudu
- K dopadení pachatele trestního činu
- k vydání rozhodnutí

4. Využil/a jste někdy některý z řádných opravných prostředků?

- Ano
- Ne

5. Využil/a jste někdy některého z mimořádných opravných prostředků?

- Ano
- Ne

6. Který z opravných prostředků jste využil/a?

- Odvolání
- Stížnost
- Odpor
- Žádný

7. Využil někdo ve Vašem okolí některý z opravných prostředků?

- Ano
- Ne

8. Lze podat některé opravné prostředky proti nepravomocnému rozhodnutí?

- Ano
- Ne

9. Proti nepravomocnému rozhodnutí lze podat:

- Odvolání
- Dovolání
- stížnost pro porušení zákona

10. Proti rozhodnutí, které už je v právní moci mohu podat:

- Dovolání
- Odvolání
- Odpor

11. Mezi řádné opravné prostředky nepatří:

- Odvolání
- Stížnost
- obnova řízení

12. Mezi mimořádné opravné prostředky

- obnova řízení
- přezkumné řízení
- odpor

Příloha 2

Vzor odvolání

K č.j. ....

Podatel:

Trvalý pobyt

(u právnické osoby sídlo .....

IČ .....

VĚC:

Odvolání proti rozhodnutí

ZE DNE .....

Přílohy:

dle citace textu

Dne ..... jsem obdržel rozhodnutí č.j..... ze dne ....., na základě kterého obchodní společnosti byla uložena pokuta ve výši ....., - Kč a ..... (dále jen „napadené rozhodnutí“). Na základě této skutečnosti podávám proti vydanému rozhodnutí v zákonné 15 denní lhůtě

o d v o l á n í

I.

Správní orgán v napadeném rozhodnutí namítané skutečnosti zhodnotil jako právně bezvýznamné, které nemají vliv na zjištěný a důkazními prostředky prokázaný skutečný stav věci. Zjištění správního orgánu se opírá o následující skutečnosti:.....

Důkaz: .....

II.

Již v našem podání ze dne ..... jsme uvedli, že ..... a že ve smyslu ustanovení ..... a nedošlo tedy z naší strany k porušení zákona č. ...., jak uvedl .....

Důkaz: .....

III.

Správní orgán v napadeném rozhodnutí dále uvedl, že..... Vzhledem k té skutečnosti, že správní orgán dostatečným způsobem nezjistil skutkový stav a podle našeho názoru nedošlo k porušení práv z ..... a nedošlo ani k porušení zákona, se domnívám, že správní orgán neměl rozhodnout o uložení pokuty ve výši .....,- Kč .

IV.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem tedy navrhuji, aby správní orgán po posouzení dotčených..... napadené rozhodnutí zrušil.

V .....

Podpis odvolatele (statutární orgán obchodní společnosti).

Příloha 3

Statistika dovolání

Rychlost vyřizování věcí dovolání.

Česká republika	
Období: 1 - 12 / 2008	
Rychlost vyřizování věcí dovolání	
DÉLKA	NSZ 1000
< 1 M.	815
1 - 2 M.	651
2 - 3 M.	193
3 - 4 M.	51
4 - 5 M.	18
5 - 6 M.	7
6 - 12 M.	7
1 - 2 R.	0
> 2 R.	0
CELKEM	1742
Prům. délka ve dnech	39